

1936

KOLENDAR

GORIŠKE

MATICE

Z A L E T O

1 9 3 6

1935

IZDALA IN ZALOŽILA „GORIŠKA MATICA“.

UNIONE EDITORIALE GORIZIANA.

KOEFER

GORISKE

MATICE

VALETO

1936

|| 25094 /1936

D(?) 14.435/1956

KOLENDAR ZA PRESTOPNO LETO 1936.

ima 366 dni (52 nedelj in 9 praznikov ter se začne s sredo in se končuje s četrkom.)

Začetek leta 1936.

Občno in državno leto se začne na dan novega leta t. j. s prvim januarjem.

Cerkveno leto se začne s prvo adventno nedeljo (29. novembra).

Letni časi.

Pomlad se začne dne 20. marca ob 19, uri in 58 min.	Jesen se začne dne 23. septembra ob 6. uri in 26 min.
Poletje se začne dne 21. junija ob 15, uri in 22 min.	Zima se začne dne 22. decembra ob 1, uri in 27 min.

Znamenja za lunine mene.

Maj ☉	Ščip ali polna luna ☽
Prvi krajec . . . ☾	Zadnji krajec . . ☽

Kvatrni posti.

I. kvatre, spomladanske ali postne: 4., 6. in 7. marca.

II kvatre, letne ali binkošne: 3., 5. in 6. junija.

III. kvatre, jesenske: 16., 18. in 19. septembra.

IV. kvatre, zimske ali adventne: 16., 18. in 19. decembra.

Cerkveni prepovedani časi,

Obhajati ženitve je prepovedano od 1. adventne nedelje do božiča in od pepelnične srede do velikonočnega pondeljka.

Premakljivi prazniki.

- 1.) Septuagesima: 9. februarja.
- 2.) Pepelnica: 26. februarja.
- 3.) Marije Dev. 7 žalosti: 3. aprila.
- 4.) Velika noč: 12. aprila.
- 5.) Križevo: 18., 19. in 20. maja.
- 6.) Vnebohod: 21. maja.
- 7.) Binkošti: 31. maja.
- 8.) Sv. Trojica: 7. junija.
- 9.) Sv. Rešnje telo: 11. junija.
- 10.) Prva adventna nedelja: 29. novembra.

Pust traja od 7. januarja do 25. februarja t. j. 50 dni. Postnih nedelj je šest, velikonočnih tudi šest, pobinkoštnih pa petindvajset.

Solčni in lunini mrki v letu 1936.

V. leta 1936. bodo štirje mrki in sicer dva solčna in dva lunina.

1.) Popolni lunin mrk dne 8. januarja. Vstop lune v senco ob 17. uri in 28 min. Začetek popolnega mrka ob 18. uri 57 min. Konec popolnega mrka ob 19. uri 21 min. Izstop lune iz sence ob 20. uri 50 min. Velikost 1.02. Viden bo na severo-vzhodu Atlantskega oceana, v Evropi, vzhodni Afriki, v Aziji, Indijskem oceanu, Avstraliji in Polineziji, v severno-zapadni Kanadi in na Severnem Ledenem morju. Pri nas viden.

2.) Popolni solčni mrk dne 19. junija. Začetek ob 4. uri 14 min. Konec ob 5. uri 54 min. Velikost 0.72. Viden bo v severno-vzhodni Afriki, v Evropi (razen južnega in zahodnega dela Španije), v Grenlandiji v Severnem Ledenem morju, v Severni Kanadi, v Alaski in v Aziji (razen Indije in zahodnega dela Tihega oceana). Pri nas viden.

3.) Delni lunin mrk dne 4. julija. Viden bo v Južnem Ledenem morju, v Indijskem oceanu, v Avstraliji in v Južno Vzhodni Afriki. Pri nas neviden.

4.) Obročasti solčni mrk dne 14. decembra. Viden bo na zahodnih otokih Sundskega otočja, na južnem delu Filipin, v Avstraliji, Polineziji, v južnem Tihem oceanu, v Južnem Ledenem morju in na južnem Kitajskem. Pri nas neviden.

Prazniki.

a.) Običajni in civilni

1.) Vse nedelje - 2.) Novo Leto - 3.) Sv. Trije kralji (6. jan.) - 4.) Sv. Jožef (19. marca) - 5.) Rojstvo Rima (21. aprila) - 6.) Vnebohod (21. maja) - 7.) Sv. Rešnje Telo (7. junija) - 8.) Sv. Peter in Pavel (29. junija) - 9.) Vnebovzeje Mar. Dev. (15. avgusta) - 10.) Pohod na Rim (28. oktobra) - 11.) Vsi svetniki (1. novembra) - 12.) Zmaga pri Vitt. Venetu (4. novembra) - 13. Brezmadežno spočetje Mar. Dev. (8. decembra) - 14. Božič (25. decembra).

Prazniki, ki se ujemajo s cerkvenimi, so v Kalendarju masno tiskani, drugi so zaznamovani z dvema zvezdicama.

Na dneve pod št. 5, 10, in 12, se razobesijo državne zastave in se razsvetle javna poslopja.

b.) Državni, ob katerih se skrči delovni urnik samo na dopoldanske ure.

- 1.) 8. januarja: rojstni dan kraljice Helene.
- 2.) 11. februarja: dogovor s Sv. Stolico (1929).
- 3.) 25. februarja: pusni torek.
- 4.) 23. marca: ustanovitev fašjev (1919).
- 5.) 9. aprila: velikonočni četrtek.
- 6.) 24. maja: napoved vojne (1915).
- 7.) 18. avgusta: god kraljice Helene.
- 8.) 15. septembra: rojstni dan prestolonaslednika Humberta.
- 9.) 2. novembra: vseh vernih duš dan.
- 10.) 11. novembra: rojstni dan kralja Viktorja Emanuela III.
- 11.) 24. decembra: božični večer.
- 12.) 31. decembra: Silvestrovo.

Ti prazniki so v Kalendarju, ako ne padejo na nedeljo, zaznamovani z eno zvezdico.

Na dneve pod št. 2., 4., 6., 7., 8., in 10. se razobesijo državne zastave in se razsvetle javna poslopja.

c.) Dnevi, v katerih se razobešajo državne zastave poleg prej označenih.

- 1.) 4. januarja: obletnica smrti prve kraljice Italije.
- 2.) 9. januarja: smrti kralja Vikt. Emanuela II. (1878.)
- 3.) 7. junija: praznik ustave.
- 4.) 29. julija: smrt kralja Humberta (1900).
- 5.) 12. oktobra: obletnica odkritja Amerike (1492.)

Ti dnevi so zaznamovani z znakom (X).

JANUAR - PROSINEC

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji
1 Sreda	Novo leto. Obrez. Gospod. ☉
2 Četrtek	Makarij, opat; Martinijan, šk.
3 Petek	Genovefa, dev.; Salvator, sp.
4 Sobota	× Tit, šk.; Izabela, kr.
1 Ko je bil Herod umrl. Matija 2., 19.—23.	
5 Nedelja	V osmini n. l. Telesfor, pap.
6 Pond.	Sv. Trije kralji. Razgl. Gosp.
7 Torek	Valentin, šk.; Lucijan, muč.
8 Sreda	* Severin, op.; Eberhard, šk. ☉
9 Četrtek	× Julijan in Bazilisa, mučenca.
10 Petek	Pavel, pušč.; Agaton, pap.
11 Sobota	Higin, pap.; Božidar, op.
2 Dvanajstletni Jezus v templu. Luka 2., 42.—52.	
12 Nedelja	1. po razgl. G., Ernest, šk.
13 Pondeljek	Veronika, dev.; Bogomir, op.
14 Torek	Feliks iz Nole, muč.; Hilarij, c. u.
15 Sreda	Pavel, pap.; Maver op.
16 Četrtek	Marcel, papež; Ticijan, škof; ☉
17 Petek	Anton, pušč.; Sulpicij, šk.
18 Sobota	Sv. Petra stol v R.; Priska, dev.
3 O ženitnini v Kani Galilejski. Jan. 2., 1.—11.	
19 Nedelja	2. po razgl. G.; Kanut, kr.
20 Pondeljek	Fabijan in Boštjan, muč.
21 Torek	Neža, dev.; Fruktuozij, šk.
22 Sreda	Vincencij muč.; Anast., muč.
23 Četrtek	Zar. M. D.; Emerencijana, dev. m.
24 Petek	Timotej, šk.; Babila, muč. ☉
25 Sobota	Spreob. sv. Pavla apostola
4 Jezus ozdravi gobavega. Mat. 8., 1.—13.	
26 Nedelja	3. po razgl. G., Polikarp, šk.
27 Pondeljek	Janez Zlat., škof. in cerk. uč.
28 Torek	Julijan, šk.; Flavijan, muč.
29 Sreda	Frančišek Sal., šk.; Konstantin, m.
30 Četrtek	Martina, dev.; Janez Mil., šk.
31 Petek	Peter Nol., sp.; Marcela, vd. ☉
Lunine mene.	
☾ Prvi krajec 1. ob 16. uri 15 m.	Nebesno znamenje in dolgost dneva:
☽ Ščip 8. ob 19. uri 15 m.	
☾ Zad. krajec 16. ob 20. uri 41 m.	
☉ Mlaj 24. ob 8. uri 18 m.	
☽ Prvi krajec 31. ob 0. uri 36 m.	
Solnce stopi dne 21. januarja ob 6. uri in 12 min. v znamen. Vodnarja. Dan zraste od 8 ur 43 minut na 9 ur 36 min., torej za 53 minut.	

OPOZORILO.

Obresti obveznic. — Prvi dan zapadejo letne in polletne obresti državnih, bančnih in industrijskih obveznic.

Davki. — V prvi polovici meseca so izpostavljeni v občinskih uradih glavni in dopolnilni davčni sezname prve serije. Vsak davkoplačevalec naj jih pregleda in, če zapazi v njih materijelne pogrške, dvojnost ali nepravilen vpis, naj rekurira. Čas za to je do 16. julija (glej opombo 15. julija).

Samski davek. — Petnajstega zapade rok plačila samskega davka od delodajalcev za uslužbence. Zadnjega je zadnji rok za prijavo samcev v svrhu odmeritve samskega davka.

Pristojbine mrtve roke. — Dvajsetega zapade rok plačila prve polovice pristojbine mrtve roke (ujemajoče se prej s pristojbinskim namestkom) pri registrskem uradu (glej opombo 20. julija).

Tehtnice in uteži. — Od drugega do desetega se mora naznaniti seznam tehtnic in uteži, ki jih vsakdo rabi. To naznanilo je obvezno in zapade v oglobitev, kdor ne ugoti tem zahtevam zakona.

Naborni seznam. — V naborne sezname se morajo vpisati v teku tega meseca vsi mladeniči, ki dopolnijo v tekočem letu osemnajsto leto svoje starosti. V slučaju mladeničeve odsotnosti, ga morajo priglasiti njegovi starši ali pa skrbniki.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Pripravi, preoraj in pognoji zemljo.

Očisti in odberi seme za pomladansko setev.

V hlevu. — Skrbi za enakomerno toploto (od 15° do 18° C) v hlevu in prezračij ga večkrat. Zmanjšaj krmo delovni, zvišaj jo pri molzni živini.

V travniku. — Nadaljuj z delom, zastalim v novembru in decembru (glej navodilo za november).

Na vrtu. — Prekopavaj vrtno grede in pognoji ob enem.

V sadovnjaku. — Okopuj in pognoji sadno drevje ter poškopij ga z »antiparazitom« zoper škodljivi mrčes. Obreži mlado in pretrebi vrh starejšemu drevju.

V kleti. — Pretoči mlada vina. Skrbi, da bodo sodi, v katerih hraniš vino, vedno polni, prazne pa prežvepluj.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____
31. _____

Blank space for notes.

FEBRUAR - SVEČAN

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelijski.
1 Sobota	Ignacij, šk.; Brigita, dev.
5	Jezus pomiri vihar na morju. Mat. 8., 23.-27.
2 Nedelja	4. po razg. G.; Svečnica
3 Ponedeljek	Blaž, šk.; Oskar, šk.
4 Torek	Andrej Korz., šk.; Janez Br., muč.
5 Sreda	Agata, dev.; Albuin, šk.
6 Četrtek	Doroteja, dev. muč.; Tit, šk.
7 Petek	Romuald, op.; Rihard, kr.
8 Sobota	Janez Matajski sp.; Juvencij, šk.
6	O delavcih v vinogradu. Mat. 20., 1.-16.
9 Nedelja	1. predp., Apolonija, dev.
10 Ponedeljek	Skolastika, dev.; Viljem, pap.
11 Torek	* Lurška Mati Božja; Adolf, škof
12 Sreda	7 ustan. ser. reda; Evlalijsa, dev. m.
13 Četrtek	Katarina Riči, dev.; Gregor, pap.
14 Petek	Valentin, muč.; Zojil, sp.
15 Sobota	Favstin in Jovita, muč.
7	Prilika o sejalcu in semenu. Luka 8., 4.-15.
16 Nedelja	2. predp., Julijana, dev.
17 Ponedeljek	Donat in tov., muč.; Franč. Kl.
18 Torek	Simeon, šk.; Flavijan, šk.
19 Sreda	Julijan, muč.; Konrad, pušč.
20 Četrtek	Eleuterij, škof; Sadot, škof
21 Petek	Maksimilijan, šk.; Eleon., dev.
22 Sobota	Sv. Petra stol v Antijohiji
8	Jezus ozdravi slepca. Luka 18., 31.-43.
23 Nedelja	3. predp., Peter Dam., c. u.
24 Ponedeljek	Prestopni dan
25 Torek	* Pust. Matija, apostol
26 Sreda	Pepelnica. Valburga, dev.
27 Četrtek	Nestor, šk.; Matilda, dev.
28 Petek	Leander, šk.; Baldomir, spoz.
29 Sobota	Roman, op.; Rajmund spoz.

Lepa beseda lepo mesto najde!

Lunine mene.	
☾ Ščip	7. ob 12. uri 19 m.
☾ Zad. krajec	15. ob 16. uri 45 m.
☾ Mlaj	22. ob 19. uri 42 m.
☾ Prvi krajec	29. ob 10. uri 28 m.

Nebesno znamenje in dolgost dneva:

Solnce stopi dne 19. febr. ob 20. uri 33 min. v znamenje Rib.
Dan zraste od 9 ur 38 minut na 11 ur 1 min., torej za 1 uro 23 m.

OPOZORILO.

Davki. — Od desetega do osemnajstega se plača pri davčnih izterjevalnicah prvi obrok premožnega bogastva in drugih davkov. Kdor ni plačal do všteteja osemnajstega dne (če ta dan nedelja, velja devetnajsti kot zadnji dan), se oglobi s šestimi odstotki. Kdor ni dobil naznanila glede plačevanja, mora vkljub temu plačati obrok, ker zadostuje v tem oziru razglas davčnih seznamov, a ne plača globe po preteku gori imenovanega roka.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Nadaljuj s preoravanjem, gnojenjem in branjem. Pognoji njive s superfosfatom. Pripravi semena. Obrezuj meje in drevje.

V hlevu. — Delovni živini pokladaj vedno več krme, a tudi klavna živina in molzne krave naj se zadostno krmijo.

Na travniku. — Nadaljuj z branjem, čiščenjem in gnojenjem travnikov. Razgrebaj krtine in mravljišča.

Na vrtu. — Sadi in sejaj, če podnebje pripušča, zgodnjo zelenjad, kakor karfijol, česenj, zgodnji kapus, čebulo, grah, peteršilj, špinačo in radič.

V sadovnjaku. — Poškropi hruške in jabolane s petodstotno raztopino železne ali pa modre galice, kateri si dodal primerno količino apnena beleža. Za breskve in marelice zadošča triodstotna raztopina.

V vinogradu. — Okopavaj in gnoji trte. Prični z obrezovanjem, pripravi cepiče. Izmenjaj slabe kole. Uničuj škodljivi mrčes s tem, da ostržeš lubad z žičnato ščetjo in namažeš debla z «antiparazitom».

V kleti. — Nadzoruj pretočena vina in pazi, da bodo sodi vedno polni, prazni pa prežveplani.

V čebelnjaku. — Pusti čebele v popolnem miru in odpri panje le v skrajni sili.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____

MAREC - SUŠEC

D n e v i	Godovi in nedeljski evangeliji
9	Hudobni duh skuša Jezusa. Mat. 4., 1.—11.
1	Nedelja 1. postna. Albin, šk.
2	Pondeljek Simplicij, pap.; Henrik, sp.
3	Torek Kunigunda, ces.; Avsterij, muč.
4	Sreda K v a t r e. Kazimir, sp.
5	Četrtek Agapa, dev.; Janez od K., op.
6	Petek K v a t r e. Fridolin, op.
7	Sobota K v a t r e. Tomaž Akv., cerk. uč.
10	Jezus se na gori izpremeni. Mat. 17., 1.—9.
8	Nedelja 2. postna. (kv.) Janez od B. ☉
9	Pondeljek Frančiška Rim., vd.; Pacijan, šk.
10	Torek 40 mučencev; Makarij, šk.
11	Sreda Sofronij, šk.; Heraklij, muč.
12	Četrtek Gregor Vel., pap.; Bernard, šk.
13	Petek Rozina, vd.; Evfrazija, dev.
14	Sobota Matilda, kr.; Evtihij, muč.
11	Jezus izžene hudiča iz nemega. Luka 11., 14.—28.
15	Nedelja 3. postna. Klemen, sp.
16	Pondeljek Hilarij in Tacijan, muč. ☾
17	Torek Patricij, šk.; Jedert, dev.
18	Sreda Ciril Jer., c. uč.; Edvard, kr.
19	Četrtek Jožef, ženin D. M.
20	Petek Feliks in tov., muč.; Niket, šk.
21	Sobota Benedikt, op.; Serapijon, šk.
12	Jezus nasiti 5000 mož. Jan. 6., 1.—15.
22	Nedelja 4. postna (sredp). Benvenut
23	Pondeljek * Pelagija, muč.: Jož. Oriol. ☉
24	Torek Gabrijel, nadang.; Epigmen, m.
25	Sreda Oznanjenje Mar. Dev.
26	Četrtek Emanuel, muč.; Lutger, šk.
27	Petek Rupert, šk.; Janez Dam., c. uč.
28	Sobota Janez Kap., spoz.; Sikst, pap.
13	Judje hočejo Jezusa kamenjati. Jan. 8., 46.—59.
29	Nedelja 5. postna (tiha) Ciril, m. ☾
30	Pondeljek Amadej, sp.; Janez Klim., op.
31	Torek Modest, šk.; Benjamin, muč.
Lunine mene.	
☉ Ščip	8. ob 6. uri 14 m.
☾ Zad. krajec	16. ob 9. uri 35 m.
☉ Mlaj	23. ob 5. uri 14 m.
☾ Prvi krajec	29. ob 22. uri 22 m.
Nebesno znamenje in dolgost dneva:	
Solnce stopi dne 20. marca ob 19. uri 58 min. v znamenje Oвна. Začetek pomladi. Noč in dan sta enako dolga.	
Dan zraste od 11 ur 4 min. na 12 ur 40 min., torej za 1 uro 36 min.	

O P O Z O R I L O.

Davki in pristojbine. — Objavijo se dopolnilni sezname prve serije direktnih davkov. Davkoplavevalci imajo vpogled v te sezname, izpostavljene v občinskem uradu, da lahko napravijo morebitne tozadevne pritožbe.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Sejaj odbrano seme v rahlo, primerno pognojeno in primerno vlažno zemljo. Sejaj jaro žito, oves, deteljo. Razvaljaj, pobranaj in oplej žito, ki si ga bil posejal v jeseni. Gnoj s superfosfatom in solitrom.

V hlevu. — Vprežno živino dobro krmi in pazi, da se ne prehladi.

Na travniku. — Nadaljuj z delom, zaostalim v februarju. Če je travna ruša prerodka ali obrasla z neprimernimi travami, pobranaj tak travnik podolž in počez prav temeljito, če le mogoče raztrosi že prej tudi umetna gnojila in obsej ga s primerno mešanico trav in detelj. Zatiraj podlesek.

Na vrtu. — Posadi zgodnji krompir in beluše (šparglje). Presadi v jeseni posejano čebulo in vsadi česenj.

V vinogradu. — Zapomni si, da je ta mesec najboljši čas za sajenje trt. Nove nasade dobro pognoji, najbolje z mešancem (kompostom). Druge trte pa okopavaj, pristavi jim kole, popravi pokvarjeno podzidje.

V čebelnjaku. — Pazi, da ima vsak panj matico. Družinam s pičlo zalogo medu pomagaj takoj. Slabičev ne trpi v čebelnjaku.

Beleške

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	

APRIL - MALI TRAVEN

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji
1 Sreda	Hugon, šk.; Venancij, šk.
2 Četrtek	Francišek Pavl., sp.; Marija, sp.
3 Petek	Rihard, šk.; Abundij, šk.
4 Sobota	Izidor, c. uč.; Platon, men.
14 Jezusov prihod v Jeruzalem. Mat. 21., 1.—9.	
5 Nedelja	6. postna (cvetna). Vincencij
6 Pondeljek	Sikst, pap.; Celestina, muč.
7 Torek	Herman, sp.; Eberhard, pušč.
8 Sreda	Albert, šk.; Dionizij, muč.
9 Četrtek	*Vel. četrtek. Marija Kleofa
10 Petek	Vel. petek. Ecehiel, prer.
11 Sobota	Vel. sobota. Leon, c. uč.;
15 Jezus vstane od mrtvih. Mark 16., 1.—7.	
12 Nedelja	Velika noč. Vstajenje Gosp.
13 Pondeljek	Velik. pond. Hermenegild, m.
14 Torek	Justin, muč.; Tiburcij, muč.
15 Sreda	Helena, kr.; Anastazija, muč.
16 Četrtek	Benedikt, spozn.; Turibij, škof.
17 Petek	Anicet, pap.; Rudolf, muč.
18 Sobota	Apolonij, muč.; Antia muč.
16 Jezus se prikaže pri zaprtih vratih. Jan. 20., 19.—31.	
19 Nedelja	1. povelik. (bela). Ema vd.
20 Pondeljek	Marcelin, šk.; Neža, dev.
21 Torek	* * Anzelm, šk.; Bruno, sp.
22 Sreda	Soter in Gaj, papeža muč.
23 Četrtek	Adalbert, šk.; Viljem, spoz.
24 Petek	Jurij, muč., Fidelis, mučenik
25 Sobota	Mark, evang.; Ermin, muč.
17 Jezus, dobri paslir. Jan. 10., 11.—16.	
26 Nedelja	2. povelik. Klet in Marcelin
27 Pondeljek	Peregrin, sp.; Cita, dev.
28 Torek	Pavel od kr., sp.; Vital, muč.
29 Sreda	Robert, op.; Antonija, muč.
30 Četrtek	Katarina Sien., d.; Marijan, muč.
Lunine mene.	
☾ Ščip	6. ob 23. uri 46 m.
☾ Zad. krajec	14. ob 22. uri 21 m.
☾ Mlaj	21. ob 13. uri 35 m.
☾ Prvi krajec	28. ob 12. uri 16 m.
Nebesno znamenje in dolgost dneva:	
Solnce stopi dne 20. aprila ob 7. uri 31 min. v znamenje Bika.	
Dan zraste od 12 ur 43 minut na 14 ur 11 min. torej za eno uro 28 minut.	

O P O Z O R I L O.

Davki. — V tem mesecu zapade drugi davčni obrok. Plačati ga moraš v dneh od dešetege do vštetege osemnajstega. Če je ta dan nedelja ali praznik, velja kot zadnji dan naslednji t. j. devetnajsti. S petnajstim zapade rok za predložitev naznanila, da so dohodki prenehali oziroma da niso obstojali, ker le po tej poti se doseže oprostitev od davka od 1. januarja, če se je namreč ugotovilo, da so bili dohodki prenehali s tem dnevom ali pa še prej.

Tehtnice in uteži. — V tem mesecu morajo predložiti trgovci svoje tehtnice in uteži overovitelju. Kdor bi tega ne storil, bo naznanjen sodnji.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Sejaj turščico v dobro pognojeno zemljo.

V hlevu. — Krmi živino z zelenimi krmili, katerim bodi primešana suha krma. Prehod od suhe krme k zeleni naj se vrši polagoma. Razkuži hleve, ker se bliža nevarno poletje.

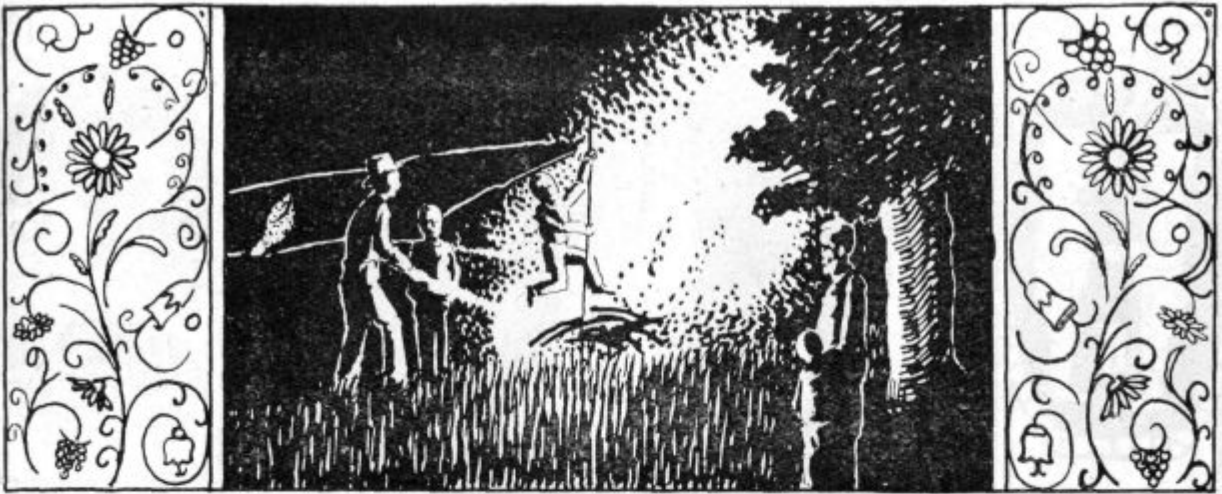
Na vrtu. — Zavaruj s slamnatimi odejami in enakim predčasno nasade pred slano, presejaj zeleno, posadi zgodnji fižol in pripravi tople grede za paradižnike.

V vinogradu. — Cepi trte v glavo, okopavaj in veži jih, Zatiraj trtjona in rjavega hrošča.

V sadovnjaku. — Cepi v razklad, pristriži mlade veje in dobro očisti drevesa polžev, gosenic in uši.

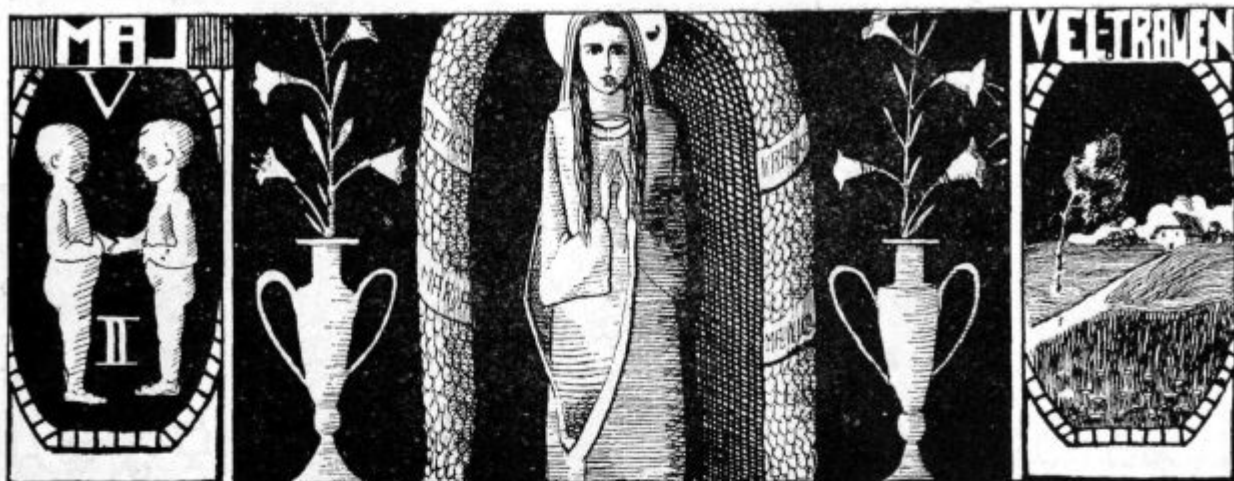
V kleti. — Pretakaj drugič vino, če tega nisi že storil.

V čebelnjaku. — Priskrbi si pravočasno potrebnih satnic.

B e l e ž k e

1. _____	
2. _____	
3. _____	
4. _____	
5. _____	
6. _____	
7. _____	
8. _____	
9. _____	
10. _____	
11. _____	
12. _____	
13. _____	
14. _____	
15. _____	
16. _____	
17. _____	
18. _____	
19. _____	
20. _____	
21. _____	
22. _____	
23. _____	
24. _____	
25. _____	
26. _____	
27. _____	
28. _____	
29. _____	
30. _____	

MAJ - VELIKI TRAVEN

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji
1 Petek	Filip in Jakob, apost.
2 Sobota	Atanazij, cer. uč.; Sekund, m.
18 Jezus napove svoj odhod. Jan. 16., 16.—22.	
3 Nedelja	3. povelik., Najdba, sv. križa
4 Ponedeljek	Florijan, muč.; Monika, vd.
5 Torek	Pij, pap.; Irenej, šk.
6 Sreda	Jan. Ev. pred. lat. vrati
7 Četrtek	Stanislav, muč.; Gizela, kr.
8 Petek	Prikazen Mihaela nadangela
9 Sobota	Gregorij Nac.; Beat, spozn.
19 Jezus obljubi učencem sv. Duha. Jan. 16., 5.—14.	
10 Nedelja	4. povelik. Antonin, šk.
11 Ponedeljek	Mamert, škof; Sigmund, kr.
12 Torek	Pankracij, muč.; Nerej, muč.
13 Sreda	Servacij, šk.; Peter Reg., sp.
14 Četrtek	Bonifacij, muč.; Korona, muč.
15 Petek	Zofija, muč.; Izidor, km., sp. 1. št.
16 Sobota	Janez Nep., muč.; Ubald, šk.
20 Jezus uči o moči molitve. Jan. 16., 23.—30.	
17 Nedelja	5. povelik., Paskal, sp.
18 Ponedeljek	Erik, kr.; Venancij, muč.
19 Torek	Celestin, pap.; Ivo, sp.
20 Sreda	Bernardin, sp.; Bazila, dev.
21 Četrtek	Krist. Vnebohod. Feliks, K.
22 Petek	Helena, dev.; Julija, dev.
23 Sobota	Deziderij, šk.; Janez d. R., sp.
21 Jezus govori o pritevanju sv. Duha. Jan. 15., 16.—27. in 16., 1.—4.	
24 Nedelja	6. povelik. Mar. D., pom. kr.
25 Ponedeljek	Urban, pap.; Gregor, pap.
26 Torek	Filip Neri, sp.; Evleterij, pap.
27 Sreda	Beda c. uč.; Janez, pap.
28 Četrtek	Avguštin, šk. c. uč.; Viljem, op.
29 Petek	Maksim, muč.; Teodozija, muč.
30 Sobota	Ferdinand, kr.; Ivana Or., dev.
22 Jezus govori o sv. Duhu in ljubezni. Jan. 14., 23.—31.	
31 Nedelja	Binkošti. Angela, dev.

Lunine mene.

- ☾ Ščip 6. ob 16. uri 1 m.
 ☾ Zad. krajec 14. ob 7. uri 12 m.
 ● Mlaj 20. ob 21. uri 35 m.
 ☽ Prvi krajec 28. ob 3. uri 46 m.

Nebesno znamenje in dolgot dneva

Solnce stopi dne 21. maja ob 7. uri 8 min. v znamenje Dvojčkov.
 Dan zraste od 14 ur 43 minut na 15 ur 21 min., torej za 1 uro 8 minut.

O P O Z O R I L O.

Davki. — V prvi polovici so razpoloženi dopolnilni sezname druge serije direktnih davkov in davčnih naklad.

Premično bogastvo. — Od prvega dalje (do 31. julija) se lahko zaprosi, naj se popravijo za bodoče leto dohodki iz premičnega bogastva vrste B in C zasebnim davkoplačevalcem.

Prenehanje obrti. — Kdor preneha s svojo obrtjo, oziroma kdor je svojo obrt omejil, mora predložiti občinski davčni komisiji na navadni (in ne kolkovni) polji svojo zahtevo, da se izbriše kot obrtnik, oziroma da se mu znižajo razne pristojbine.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Nakosi zeleno krmo, presejaj kapus in krmsko peso. Zatiraj plevel in pazi posebno na skrajno nevarno deteljno predenico.

V hlevu. — Daj cepiti vse prašiče proti rdečici, ker je že skrajni čas.

Na travniku. — Kjer je zgodnja trava, lahko že kosiš. Najboljši čas za košnjo je tedaj, ko je večina trav v cvetju.

Na vrtu. — Sejaj buče, kumare, korenje, peso, presejaj paradižnike, namakaj obilno v slučaju suše.

V vinogradu. — Popraši trte z žveplom, da jih obvaruješ oidija in proti koncu meseca poškopri jih z apneno-modro galično raztopino, da jih obvaruješ peronospore ali rose.

V sadovnjaku. — Nadaljuj boj zoper mrčes s tobačnim izvlečkom, kvasijevimi trskami in s svinčnim arzenatom.

V čebelnjaku. — Da odpraviš iz panjev nadležne mravlje, postavi vanje v medeni vodi namočeno gobo, ki privabi mravlje k sebi, in ko se goba tako napolni z njimi, vrzi jo v vrelo vodo.

Sviloreja. — Položi dobro in izbrano seme v vališče, še bolje je, da si preskrbiš že izvaljene gosencice. Pazi, da se ohrani v izrejevališču vedno primerna toplota (20°—23° C). Preprečuj vsak najmanjši prepih. Pokladaj sviloprejkam murvino listje v mali količini, zato pa pogostoma.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____
31. _____

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

JUNIJ - ROŽNIK

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji
1 Ponedeljek	Bink. pond. Juvencij, muč.
2 Torek	Marcelin, muč.; Erazem, šk.
3 Sreda	Kvatre. Klotilda, kr.
4 Četrtek	Frančišek Kar., sp.; Kvirin, šk.
5 Petek	Kvatre. Bonifacij, muč.
6 Sobota	Kvatre. Bertrand, patr. ogl.
25 Meni je dana vsa oblast. Mat. 28., 18.—20.	
7 Nedelja	1. pobink. Sv. Trojica
8 Ponedeljek	Medard, škof; Viljem, šk.
9 Torek	Primož in Felicijan, muč.
10 Sreda	Marjeta, kr.; Bogomil, šk.
11 Četrtek	Sv. Rešnje Telo; Barnaba ap.
12 Petek	Janez Fak., sp.; Flora, dev.
13 Sobota	Anton Padov., sp.; Akvilina, dev.
24 Prilika o veliki večerji. Luka 14., 16.—24.	
14 Nedelja	2. pobink. Bazilij, cerk. uč.
15 Ponedeljek	Vid in Modest, muč.
16 Torek	Frančišek Reg., sp.; Jošt. op.
17 Sreda	Adolf, šk.; Lavra, nuna
18 Četrtek	Feliks in Fortunat, muč.
19 Petek	Gervazij in Protazij, muč.
20 Sobota	Silverij, pap.; Florentina, dev.
25 Prilika o izgubljeni ovci. Luka 15, 1.—10.	
21 Nedelja	3. pobink. Alojzij, sp.
22 Ponedeljek	Ahacij muč.; Pavlin, škof
23 Torek	Eberhard, šk.; Agripina, dev.
24 Sreda	Janez Krstnik, rojstvo. Kres.
25 Četrtek	Viljem, op.; Prosper, šk.
26 Petek	Janez in Pavel, muč.; Rudolf
27 Sobota	Hema, vdova; Ladislav, kr.
26 O velikem ribjem lovu. Luka 5., 1.—11.	
28 Nedelja	4. pobink. Irenej, sp.
29 Pond.	Peter in Pavel, apostola.
30 Torek	Spomin sv. Pavla apostola
<p>Lunine mene.</p> <p>☾ Ščip 5. ob 6. uri 22 m.</p> <p>☾ Zad. krajec 12. ob 13. uri 5 m.</p> <p>● Mlaj 19. ob 6. uri 15 m.</p> <p>☾ Prvi krajec 26. ob 20. uri 23 m.</p>	
<p>Nebesno znamenje in dolgost dneva</p> <p>Solnce stopi dne 21. junija ob 15. uri 22 min. v znamenje Raka. Začetek poletja. Najdaljši dan in najkrajša noč. Dan zraste do 21. junija za 15 min. in se skrči do 30. jun. za 2 min.</p>	

O P O Z O R I L O.

Davki. — Desetega zapade v plačilo tretji obrok glavnih in dopolnilnih davčnih seznamov prve serije. Zneski morajo biti plačani najkasneje osemnajsti dan tega meseca.

Cepljenje. — V tem mesecu se objavijo naznanila o brezplačnem cepljenju otrok zoper koze.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Da obvaruješ pozni krompir pred boleznimi na listju, poškropi ga z raztopino modre galice in apna.

V hlevu. — Živino krmi izdatno z ozirom na njeno delo.

Na travniku. — Za košnjo moramo imeti ugodno vreme. Kosijo se v tem mesecu pred vsem travniki, ki se kosijo trikrat na leto.

Na vrtu. — Za zgodnjo zelenjado obsadi proste lehe z zeleno, poletno endivijo. Ob suši zalivaj zelenjavo zvečer ob solnčnem zatonu.

V vinogradu. — Poškropi in požvepljaj trte. Povezuj mladje, da ga veter ne polomi.

V sadovnjaku. — Razredči sadež, da si zagotoviš najboljši razvoj ostalega. Proti gosenicam in moljem škropi s polodstotno raztopino svinčene arsenata v vodi.

V kleti. — Klet imej dobro zaprto in snažno. Zalivaj sode, da so vedno polni.

V čebelnjaku. — Pazi, da ti kak roj ne ubeži. Zanj imej že popolnoma opremljen panj.

Sviloreja. — Pazi na snago, menjaj pogostoma ležišča. Ne dotikaj se gosenic z rokami. Pokladaj jim redno in pogostoma svežega in nikdar ne mokrega murvinega listja. Pazi na pre-naglo izpremembo temperature. Pripravi pravočasno zaprejalnišče in ne pobiraj svilodov nikdar pred desetimi dnevi, po tem ko so se sviloprejkje zapredle.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____

Faint, illegible text or bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly impressions of handwriting or printed matter.

JULIJ - MALI SRPAN

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji
1 Sreda	Presv. Rešnja Kri; Teobald, pušč.
2 Četrtek	Obisk. Mar. Dev.; Oton, šk.
3 Petek	Helijodor, šk.; Bertram, šk.
4 Sobota	Urh, šk.; Berta, dev.
27	O farizejski pravičnosti. Mat. 5., 20.—24.
5 Nedelja	5. pobink. Ciril in Metod
6 Ponedeljek	Izaija, prerok; Dominika, muč.
7 Torek	Vilibald, šk.; Pulherija, dev.
8 Sreda	Elizabeta, kr.; Kilijan, šk.
9 Četrtek	Anatolija, dev.; Veronika, dev.
10 Petek	Amalija, dev.; Felicita, muč.
11 Sobota	Pij, pap.; Olga, dev.
28	Jezus nasili 4000 mož. Mark 8., 1.—9.
12 Nedelja	6. pobink. Mohor in Fortun.
13 Ponedeljek	Marjeta, dev. muč.; Anaklet, pap.
14 Torek	Bonaventura, šk.; Just, muč.
15 Sreda	Henrik, kr.; Vladimir, kr.
16 Četrtek	Karmelska Mati Božja Skap.
17 Petek	Aleš, spoz.; Generozij, muč.
18 Sobota	Kamil Lel., sp.; Friderik, šk.
29	O lažnih prerokih. Mat. 7, 15.—21.
19 Nedelja	7. pobink. Vincencij, P., sp.
20 Ponedeljek	Elija, prer.; Hieronim, sp.
21 Torek	Danijel, prer.; Olga, dev.
22 Sreda	Marija Magd., sp.; Teofil, muč.
23 Četrtek	Apolinar, šk.; Liborij, šk.
24 Petek	Kristina, muč.; Roman, muč.
25 Sobota	Jakob star., apost.; Kristof, muč.
30	O krivičnem hišniku. Luka 16., 1.—9.
26 Nedelja	8. pobink. Ana, mati M. D.
27 Ponedeljek	Pantaleon, muč.; Natalija, muč.
28 Torek	Inocencij, pap.; Viktor, muč.
29 Sreda	× Marta, dev.; Beatrika, muč.
30 Četrtek	Abdon in Senen, muč.; Julita, m.
31 Petek	Ignacij Lojola, spozn.

Lunine mene.

- ☾ Ščip 4. ob 18. uri 35 m.
 ☾ Zad. krajec 11. ob 17. uri 28 m.
 ● Mlaj 18. ob 16. uri 19 m.
 ☽ Prvi krajec 26. ob 13. uri 36 m.

Nebesno znamenje in dolgost dneva

Solnce stopi dne 23. julija ob 2. uri 18 minut v znamenje Leva. Dan se skrči od 13 ur 34 minut na 14 ur 45 min., torej za 49 min.

O P O Z O R I L O.

Premično bogastvo. Hišni in zemljiški davek. — Petnajstege zapade rok za predložitev rekurza glede dvojnosti, glede pomot, glede nepravilnih vpisov v sezname na podlagi nepravilnih ugotovitev in odločitev za vpis. — Zadnjega zapade rok za predložitev poprav dohodkov iz premičnega bogastva (glej opombo v maju).

Pristojbine mrtve roke. — Dvajsetega zapade rok plačila druge polovice pristojbine mrtve roke (glej opombo v januarju).

Samski davek. — Petnajstege zapade rok plačila samskega davka od strani delodajalcev za uslužbenca pri registrskem uradu (glej opombo v januarju).

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Krompir izoravaj ob suhem vremenu. Požanji žito, ko je slama popolnoma porumelena. Podorji strnišče, da se zemlja ne presuši. Osej činkvantin, ajdo, repo. Osipaj turščico.

V hlevu. — Nakrmi vprežno živino dobro in v redu vsaj zvečer in zjutraj.

Na travniku. — Košnja se nadaljuje.

Na vrtu. — Seje se ozimna vrtnina.

V vinogradu. — Nadaljuj s škropljenjem in žveplanjem.

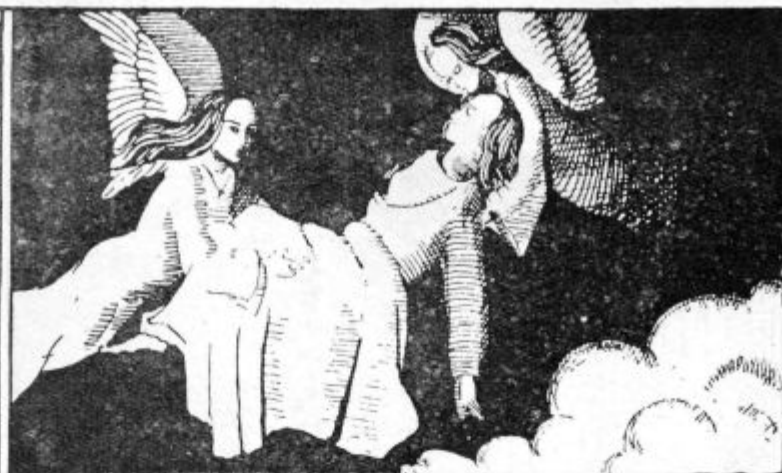
V sadovnjaku. — Podpri preobložene veje, nadaljuj boj zoper mrčes, zatiraj uši s tobaknim izvlečkom in kvasijeveimi trskami, gosnice in ličinke pa s svinčnim arzenatom.

V čebelnjaku. — Ne trčaj medu, dokler ni vsaj polovica satnikov pokrita z njim. O vročini zasenci panje. Daj čebelam mnogo vode na razpolago v bližini čebelnjaka. Rojenje preprečuj, ker pozni roji niso priporočljivi.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____
31. _____

AVGUST - VELIKI SRPAN

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelijski.
1 Sobota	Vezi Petra ap.; Makab. bratje.
31	Jezus se joče nad Jeruzalemom. Luka 19., 41.—47.
2 Nedelja	9. pobink. Porcijunkula
3 Ponedeljek	Najdba sv. Štefana; Lidija, vd. ☉
4 Torek	Dominik, sp.; Agabij, šk.
5 Sreda	Marija Snežnica; Ožbolt, kr.
6 Četrtek	Gospodovo sprem.; Sikst, pap.
7 Petek	Kajetan, sp.; Donat, muč.
8 Sobota	Cirijak, Larg in Smaragd, muč.
32	O farizeju in cestinarju. Luk. 18., 9.—14.
9 Nedelja	10. pobink. Roman, muč. ☉
10 Ponedeljek	Laurenzij, muč.; Hugon, škof.
11 Torek	Tiburcij, muč.; Suzana, dev.
12 Sreda	Klara, dev.; Hilarija, muč.
13 Četrtek	Hipolit in Kasijan, muč.
14 Petek	Evzebij, sp.; Anastazija, dev.
15 Sobota	Vnebovzetje Marije Device
33	Jezus ozdravi gluhtonemega. Mark 7., 31.—37.
16 Nedelja	11. pobink. Rok, spoz.
17 Ponedeljek	Hijacint, spozn.; Emilija, dev. ☉
18 Torek	* Helena, kr.; Agapit, muč.
19 Sreda	Ludovik Tol, šk.; Julij, muč.
20 Četrtek	Bernard, Of., sp.; Samuel, prer.
21 Petek	Ivana Fr. Sant., vd.; Adolf, sp.
22 Sobota	Timotej, muč.; Hipolit, muč.
34	O usmiljenem Samaritanu. Luka 10., 23.—27.
23 Nedelja	12. pobink. Viktor, šk.
24 Ponedeljek	Jernej, apost.; Ptolemej, šk.
25 Torek	Ludovik, kr.; Patricija, dev. ☉
26 Sreda	Zeferin, pap.; Samuel, muč.
27 Četrtek	Jož. Kal., spozn.; Gerhard, šk.
28 Petek	Avguštin, c. uč.; Hermes, muč.
29 Sobota	Obglavlj. sv. Janeza Krstnika.
35	Jezus ozdravi deset gobavih. Luka 17., 11.—19.
30 Nedelja	13. pobink. Roza Lim., dev.
31 Ponedeljek	Rajmund, spozn.; Izabela, dev.

Lunine mene.

☾ Ščip	3. ob 4. uri 47 m.
☾ Zad. krajec	9. ob 21. uri 50 m.
☾ Mlaj	17. ob 4. uri 21 m.
☾ Prvi krajec	25. ob 6. uri 49 m.

Nebesno znamenje in dolgost dneva:

Solnce stopi dne 23. avgusta ob 9. uri 11 minut v znamenje **Devica**.
Dan se skrči od 14 ur 42 min. na 13 ur 18 min. — torej za 1 uro 24 min.

O P O Z O R I L O.

Davki. — Od desetega do vštetelega osemnajstega se mora plačati četrti obrok tako glavnega kakor dopolnilnih davčnih seznamov.

Vino. — Do petnajstega morajo naznaniti preostanek svojega vina in sicer tako pridelovalci kakor tudi trgovci na debelo.

Kratka navodila za kmete.

Na njivi. — Poruj strnišča in izoraj njive globoko, da tako pripraviš tla za ozimino. Zatiraj turšičično snet s tem, da izruješ in sežgeš napadena stebela.

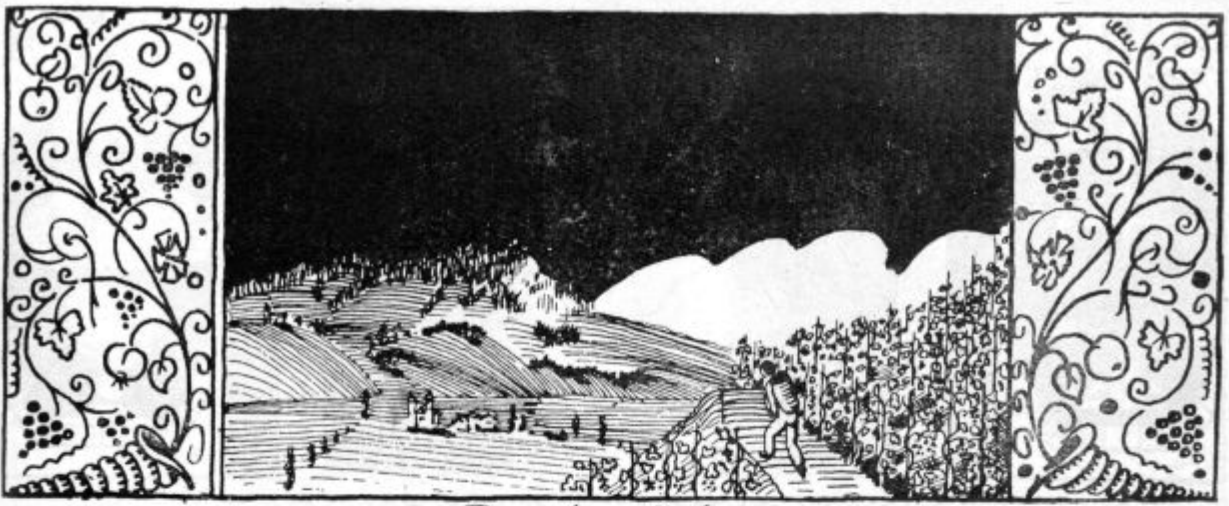
V hlevu. — Napajaj močno vroče živali šele potem, ko so se popolnoma ohladile.

Na vrtu. — Sejaj jesensko korenje, motovilec, zimsko špinačo, prej pa zemljo dobro pognoj. Zatiraj gosenice na zelju. Rastline okopavaj posebno o vročini in suši.

V vinogradu. — Zatiraj plevel. Kjer opaziš na grozdih črva-kiseljaka, poškopri jih z vodo zredčenega tobačnega izvlečka.

V sadovnjaku. — Obiraj poletno sadje previdno in skrbno, da ne poškoduješ drevja. Odpadlo in črvido sadje poberi in odstrani, da ne izlezejo iz njega molji, ki zlezejo potem na drevje in tam prezimijo.

V čebelnjaku. — Pelji čebele na gozdno ali močvirnato pašo. Preskrbi si dobre matice.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____
31. _____

A large rectangular area on the right side of the page, intended for handwritten notes. It contains faint, illegible text that appears to be bleed-through from the reverse side of the paper.

SEPTEMBER - KIMAVEC

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji.
1 Torek	Egidij, op.; Verena, dev.
2 Sreda	Štefan, kr.; Antonin, muč.
3 Četrtek	Evfemija, Tekla, Doroteja, muč.
4 Petek	Rozalija, dev.; Ida, grof.
5 Sobota	Lavrencij, škof; Viktorin, škof
36 O božji previdnosti. Mat. 6., 24.—35.	
6 Nedelja	14. pobink. (Ang.), Herm.
7 Ponedeljek	Marko in tov., muč.; Regina, muč.
8 Torek	Rojstvo Marije Device
9 Sreda	Peter Kl., sp.; Gorgonij, muč.
10 Četrtek	Nikolaj Tol., sp.; Pulherija ces.
11 Petek	Prot in Hijacint, muč.
12 Sobota	Ime Marijino; Gvidon, sp.
37 Jezus obudi mladeniča v Najmu. Luka 7., 11.—16.	
13 Nedelja	15. pob. Virgilij, muč.
14 Ponedeljek	Povišanje sv. Križa; Ciprijan, muč.
15 Torek	* Nikomed, muč.; Porfirij, muč.
16 Sreda	Kvatre. Ljudmila, vd.
17 Četrtek	Lambert, šk.; Hildegarda, op.
18 Petek	Kvatre. Jožef Kupert, spoz.
19 Sobota	Kvatre. Januarj, šk.
38 Jezus ozdravi vodeničnega. Luka 14., 1.—11.	
20 Nedelja	16. pob. M. D. 7 žal.; Evstahij.
21 Ponedeljek	Matej, apost.; Jona, pr.
22 Torek	Mavricij in tov., muč.
23 Sreda	Tekla, muč.; Lin, pap.
24 Četrtek	Marija, rešiteljica ujetnikov
25 Petek	Firmin, šk.; Kleofa, spozn.
26 Sobota	Ciprijan in Justina, muč.
39 O največji zapovedi. Mat. 22., 34.—46.	
27 Nedelja	17. pobink. Kozma in Dam.
28 Ponedeljek	Venceslav, kralj; Marcijal, muč.
29 Torek	Mihael, nadang.; Evtihij, muč.
30 Sreda	Hieronim, c. uč.; Honorij, šk.
Lunine mene.	
☾ Ščip	1. ob 13, uri 37 m.
☾ Zad. krajec	8. ob 4, uri 14 m.
☉ Mlaj	15. ob 18, uri 41 m.
☽ Prvi krajec	23. ob 23, uri 12 m.
☽ Ščip	30. ob 22, uri 1 m.
Nebesno znamenje in dolgost dneva:	
Solnce stopi dne 23. septembra ob 6. uri 26 min. v znamenje Tehtnice. Začetek jeseni. Noč in dan sta enako dolga.	
Dan se skrči od 13 ur 21 min. na 11 ur 44 min., torej za 1 uro 37 min.	

O P O Z O R I L O.

Davki. — V prvi polovici meseca se objavijo dopolnilni sezname tretje kategorije direktnih davkov in naklad.

Ljudska šola. — Uradni občinski predstojnik (podeštat) objavi razglas glede obveznega pouka in izdela seznam otrok, ki so dopolnili šesto leto. Starši morajo vpisati take otroke v šolo in predložiti rojstni list in izpričevalo o cepljenju koz (brez kolka).

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Izoravaj in spravlaj krompir. V goratih krajih se seje ozimina (pšenica, rž, ječmen). Skrbi sploh, da se ozimina pred zimo dobro obraste. Za setev pripravi zemljo pravilno in posejaj izključno le zdravo, čisto, izbrano, kaljivo, debelo, težko, polno in zrelo zrnje.

Na travniku. — Kosi otavo.

V vinogradu. — Ne trgaj grozdja prezgodaj.

V sadovnjaku. — Obiraj sadje le o lepem vremenu. Začni pravočasno s sušenjem sadja. Prezračuj shrambe, v katerih hočeš shraniti zimsko sadje.

V kleti. — Pripravi potrebno posodo za trgatev in stiskalnice.

V čebelnjaku. — Ko se je končala jesenska paša na ajdi in žepku, misli na uzimovanje. Skrbi, da bodo imele čebele dovolj medu za zimo v panju. Zoži žrelo radi os in sršenov.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____

OKTOBER - VINOTOK

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji.
1 Četrtek	Remigij, šk.; Areta, muč.
2 Petek	Angeli varuhi; Leodegar, šk.
3 Sobota	Terezija Deteta Jezusa, dev.
40	Jezus ozdravi mrtvoudnega. Mat. 9., 1.—8.
4 Nedelja	18. pob. (Rožn. ven.) Franč.
5 Ponedeljek	Placid in tov., muč.; Gala, vd.
6 Torek	Brunon, spoz.; Fida muč.
7 Sreda	M. D., kr. rožn. venca; Justina
8 Četrtek	Brigita, vd.; Simeon, starček.
9 Petek	Dionizij, šk.; Abraham, očak.
10 Sobota	Franč. Borg., sp.; Ludovik, sp.
41	Prilika o kraljevi ženitnini. Mat. 22., 1.—14.
11 Nedelja	19. pobink. Nikazij, šk.
12 Ponedeljek	× Maksimilijan, šk.; Serafin, sp.
13 Torek	Edvard, kr.; Koloman, muč.
14 Sreda	Kalist, pap.; Domicijan, šk.
15 Četrtek	Terezija, dev.; Brunon, šk.
16 Petek	Gal, op.; Maksima, dev.
17 Sobota	Hedviga, kral.; Marjeta A., dev.
42	Jezus ozdravi kraljevega sina. Jan. 4., 46.—53.
18 Nedelja	20. pobink. (Posv. cerk.) Luka
19 Ponedeljek	Etbin, opat.; Peter Al., sp.
20 Torek	Janez Kanc., sp., Felicijan, šk.
21 Sreda	Uršula, dev.; Hilarijon, op.
22 Četrtek	Kordula, dev.; Marija Sal. muč.
23 Petek	Severin, šk.; Klotilda, muč.
24 Sobota	Rafael, nadangel; Kristina, m.
43	Prilika o kraljevem računu. Mat. 18., 23.—35.
25 Nedelja	21. pobink. (Kr. kr.) Krizant
26 Ponedeljek	Evarist, pap.; Marcel, muč.
27 Torek	Frumencij, šk.; Sabina, muč.
28 Sreda	** Simon in Juda, apost.
29 Četrtek	Narcis, šk.; Ida, dev.
30 Petek	Klavdij, muč.; Alfonz R., sp.
31 Sobota	Volbenk, šk.; Lucila, dev.

Lunine mene.

- ☾ Zad. krajec 7. ob 13. uri 28 m.
- ☉ Mlaj 15. ob 11. uri 20 m.
- ☽ Prvi krajec 23. ob 13. uri 54 m.
- ☽ Ščip 30. ob 6. uri 58 m.

Nebesno znamenje in dolgost dneva:

Solnce stopi dne 23. oktobra ob 15. uri 18 min. v znamenje Škorpijona.
Dan se skrči od 11 ur 41 minut na 10 ur 9 minut, torej za 1 uro 32 min.

O P O Z O R I L O.

Davki. — Od desetega do osemnajstega treba plačati peti obrok direktnih državnih davkov in občinskih in trgovskih davčnih naklad.

Hišni davek. — Davčni urad sprejema do petnajstega dne poprave glede zmanjšanih oziroma zvišanih dohodkov iz hiš.

Vino. — Do petnajstega je zadnji čas naznaniti vinski pridelek letošnje letine.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Spravi pozni krompir in turščico in pripravi takoj zemljo za setev ozimine. Setev opravi v prvi polovici meseca, ko si zemljo dobro pognojil.

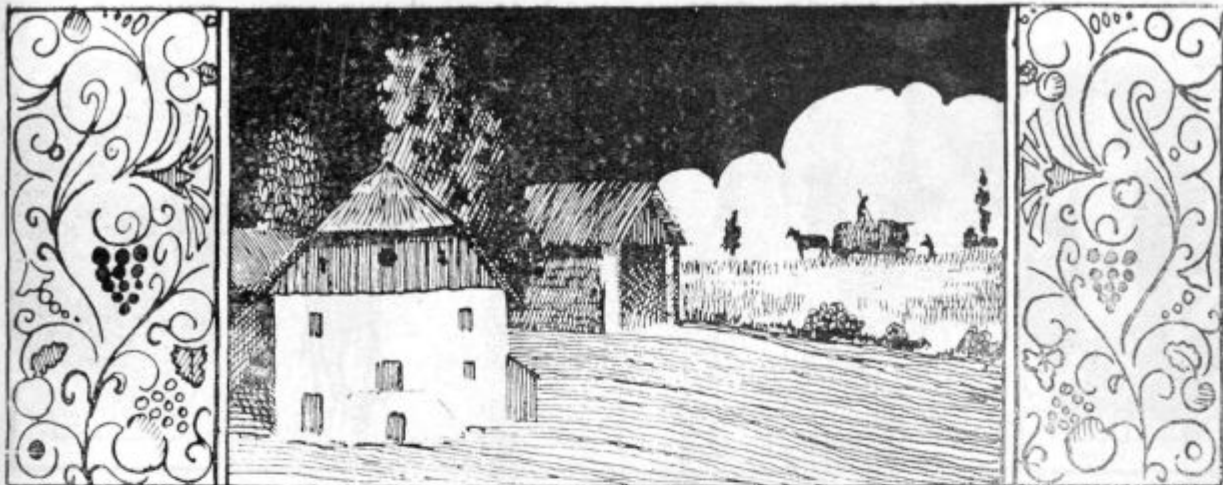
V hlevu. — Prehod od zelene krme k suhi izvrši polagoma. Pokladaj živini vsak dan manj zelene, zato pa od dne do dne več suhe krme.

Na travniku. — Spravi otavčič, če ga imaš. Pognoji travnike z gnojnico, a uporabljaj tudi umetna gnojila: Thomasovo žlindro, superfosfat in kalijevo sol.

Na vrtu. — Poberi doraslo pozno zelenjad in spravljaj jo le ob lepem vremenu v shrambo. Pospravi z vrta fižolovke in shrani jih pod kakim ostrešjem.

V sadovnjaku. — Ne otesaj in ne klati poznega sadja, marveč obiraj ga skrbno. Po končanem obiranju sadja pripravi tla za nove nasade. V tem mesecu je najprimernejši čas za nastavljanje lepilnih pasov po deblih sadnega drevja.

V čebelnjaku. — Pičle zaloge izpopolni z medom. Slabiče združi.

Beleške

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	

NOVEMBER - LISTOPAD

D nevi	Godovi in nedeljski evangeliji
44	Dajte cesarju, kar je cesarjevega. Mat. 22., 15.—21.
1 Nedelja	22. pob. God vseh svetnikov
2 Ponedeljek	* Vseh ver. duš dan.
3 Torek	Viktorin, šk.; Hubert, šk.
4 Sreda	** Karl Bor., šk.; Vital, muč.
5 Četrtek	Caharija, oče Jan. K.; Emerik.
6 Petek	Lenart, op.; Sever, šk.
7 Sobota	Prosdocim, škof; Engelbert, šk.
45	Jezus obudi Jajrovo hčer. Mat. 9., 18.—26.
8 Nedelja	23. pobink. (Zahv.) Bogomir
9 Ponedeljek	Teodor, muč.; Orest, muč.
10 Torek	Andrej Av., sp. Trifon, muč.
11 Sreda	* Martin, šk.; Mena, muč.
12 Četrtek	Martin, pap. muč.; Livin, šk.
13 Petek	Stanislav Kost., sp.; Didak, spoz.
14 Sobota	Jozafat K., šk.; Serapion, m.
46	O garčičnem semenu. Mat. 13., 31.—35.
15 Nedelja	24. pobink. Leopold, sp.
16 Ponedeljek	Edmund, škof; Otmar, opat.
17 Torek	Gregorij, šk.; Viktorija, muč.
18 Sreda	Odon, op.; Hilda, muč.
19 Četrtek	Elizabeta, kr.; Poncijan, pap. m.
20 Petek	Feliks, spoz.; Edmund, kr.
21 Sobota	Darovanje M. D.; Kolumban.
47	O razdejanju Jeruzalema. Mat. 24., 15.—35.
22 Nedelja	25. pobink. Cecilija, dev.
23 Ponedeljek	Klemen, pap.; Felicita, muč.
24 Torek	Janez od Kr., sp.; Hrizogon, muč.
25 Sreda	Katarina, muč.; Jukunda, m.
26 Četrtek	Konrad, šk.; Silvester, op.
27 Petek	Virgilij, šk.; Ahacij, šk.
28 Sobota	Eberhard, šk.; Gregor, pap.
48	O poslednji sodbi. Luka 21., 25.—35.
29 Nedelja	1. advent. Saturnin, muč.
30 Ponedeljek	Andrej, apost.; Justina, muč.

Lunine mene.

- ☾ Zad. krajec 6. ob 2. uri 29 m.
 ☽ Mlaj 14. ob 5. uri 42 m.
 ☽ Prvi krajec 22. ob 2. uri 19 m.
 ☽ Ščip 28. ob 17. uri 12 m.

Nebesno znamenje in dolgot dneva:

Solnce stopi dne 22. novembra ob 12. uri 25 minut v znamenje Strelca.
 Dan se skrči od 10 ur 6 min. na 8 ur 58 minut, torej za 1 uro 8 min.

O P O Z O R I L O.

Premično bogastvo. Hišni in zemljiški davek. — Do petnajstega se mora predložiti naznanilo o nepostavnem vpisu v dopolnilne sezname druge serije.

Tehtnice in uteži. — Najkasneje 30. t. m. se morajo trgovci, ki so odprli nanovo trgovino in ki morajo imeti overovljene tehtnice in uteži, prigrasiti na občinskem uradu in predložiti omejene priprave v overovljenje.

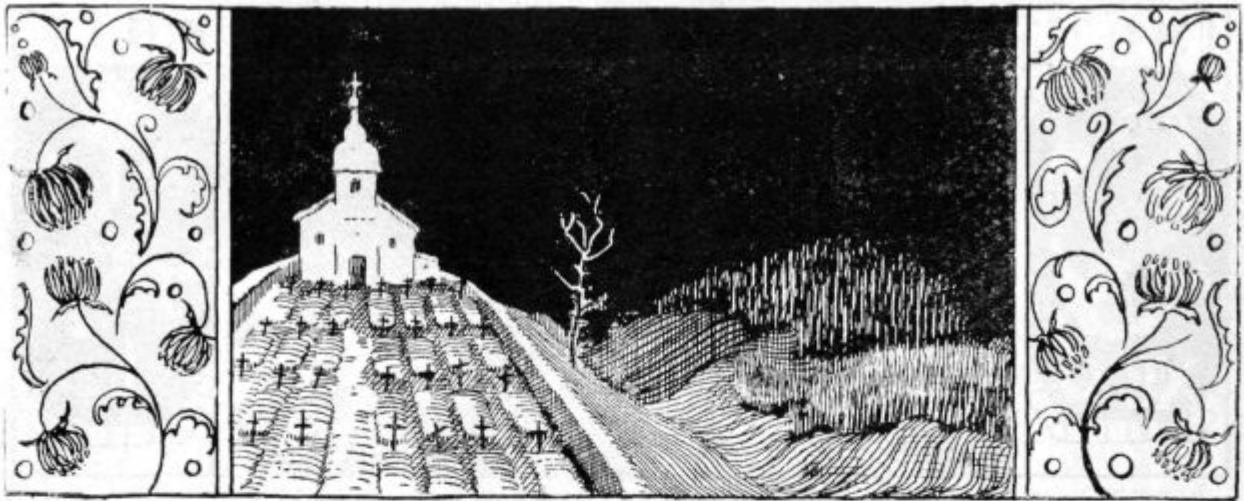
Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Pospravi pozni jesenski pridelek. Njive, ki so namenjene za pomladansko setev, moraš globoko preorati. Ne puščaj črez zimo nobene njive nezorane. Hlevski gnoj razvozi, raztrosi in podorji.

Na travniku. — Pobranaj z mahom prerasle travnike in pognoji jim s superfosfatom in kalijevo soljo.

V sadovnjaku. — Zasajaj v prvi polovici tega meseca sadno drevje. Snaži in pretrebi starejše sadno drevje. Za pobelitev debel je skrajni čas.
V kleti. — Skrbimo za primerno toploto, da mošt docela povre in se učisti. Sode zapolni do vrha in jih zamašuj z lesenimi kipelnimi vehami.

V čebelnjaku. — Zavaruj čebele pred mrazom in nezgodami s tem, da zamažeš vse razpokline panja s kitom. Mišim v čebelnjaku nastavi past, da ne bodo vznemirjale čebel v zimskem počitku.

Beležke

1. _____	
2. _____	
3. _____	
4. _____	
5. _____	
6. _____	
7. _____	
8. _____	
9. _____	
10. _____	
11. _____	
12. _____	
13. _____	
14. _____	
15. _____	
16. _____	
17. _____	
18. _____	
19. _____	
20. _____	
21. _____	
22. _____	
23. _____	
24. _____	
25. _____	
26. _____	
27. _____	
28. _____	
29. _____	
30. _____	

DECEMBER - GRUDEN

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji
1 Torek	Natalija, spoz.; Eligij, šk.
2 Sreda	Bibijana, muč.; Pavlina, dev.
3 Četrtek	Frančišek Ksav., sp.; Lucij, šk.
4 Petek	Barbara, m.; Peter Zlat., c. u.
5 Sobota	Saba, opat; Krišpin, muč. ☉
49	Janez Krstnik v ječi. Mat. 11., 2.-10.
7 Nedelja	2. advent. Nikolaj, šk.
6 Ponedeljek	Ambrozij, c. uč.; Agaton, muč.
8 Torek	Brezn. spoč. Mar. Dev.
9 Sreda	Peter Four., šk.; Valerija, muč.
10 Četrtek	Lavret. M. B.; Melhijad, pap.
11 Petek	Damazij, pap.; Trazon, op.
12 Sobota	Maksencij muč.; Epimah, muč.
50	Janez Krstnik pričuje o Kristusu. Jan. 1., 19.-28.
13 Nedelja	3. adventna. Lucija, dev.
14 Ponedeljek	Spiridijon, opat; Nikazij, šk. ☉
15 Torek	Jernej, šk.; Kristlina dekla
16 Sreda	Kvatre. Evzebij, šk.
17 Četrtek	Lazar, šk.; Vivina, dev.
18 Petek	Kvatre. Gracijan, šk.
19 Sobota	Kvatre. Nemezij, muč.
51	Janez Krstnik poklican v prerokovanje. Luka 3., 1.-6.
20 Nedelja	4. adventna. Liberat, muč.
21 Ponedeljek	Tomaž, apost.; Glicerij, muč. ☉
22 Torek	Demetri in Honorat, muč.
23 Sreda	Viktorija, muč.; Dragobert, kr.
24 Četrtek	* Adam in Eva; Irmina, dev.
25 Petek	Božič. Rojst. Gospodovo.
26 Sobota	Štefan, muč.; Arhelaj, škof.
52	Simeon in Ana oznanjata Gospoda. Luka 2., 33.-40.
27 Nedelja	Ned. pr. N. letom. Janez, Ev.
28 Ponedeljek	Nedolžni otročiči; Kastor, muč. ☉
29 Torek	Tomaž, šk.; Trofin, muč.
30 Sreda	David, kr.; Evgenij, šk.
31 Četrtek	* Silvester, pap.; Pavlina, dev.
<p>Lunine mene,</p> <p>☉ Zad. krajec 5. ob 19. uri 20 m.</p> <p>☽ Mlaj 14. ob 0. uri 25 m.</p> <p>☽ Prvi krajec 21. ob 12. uri 30 m.</p> <p>☽ Ščip 28. ob 5. uri 0 m.</p>	
<p>Nebesno znamenje in dolgost dneva:</p> <p>Solnce stoji dne 22. dec. ob 1. uri 27 min. v znamenje Kozoroga. Začet. zime. Najkrajši dan, najdaljša noč. Dan se skrči do 22. za 17 min. In zraste nato do konca mes. za 4 min.</p>	

O P O Z O R I L O.

Davki. — Direktnim državnim davkom in občinskim in deželnim nakladam zapade zadnji obrok dne desetega tega meseca. Kdor ga ni plačal v dobi osmih dni, plača šestodstotno globo.

Dohodki iz premičnega bogastva za zavode in bitja, obdavčena na podlagi računskih zaključkov. Predložiti se mora pred zadnjim dnevom tega meseca, če je bil potrjen računski zaključek pred najmanj tremi meseci.

Licence. — Prenočišča, kavarne, gostilne i. t. d. morajo zaprositi za obnovitev licence za bodoče leto. V ta namen položijo prenehajočo licenco na občinskem uradu.

Kratka navodila za kmete.

Na polju. — Če si zemljo preoral, osnaži poljsko orodje in hrani ga v suhem prostoru. Pokvarjeno orodje popravi.

V hlevu. — Pazi, da so hlevi topli, da je zrak v njih zdrav in čist.

Na travniku. — Velja isto, kar za november.

V vinogradu. — Če ni hudega mraza, obrezavaj trte. Če je zemlja suha, okopavaj in gnoji trte.

V sadovnjaku. — Gnoji sadnemu drevju. Brez gnoja ni sadja.

Beleške

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____
31. _____

BOJ ZA ŽIVLJENJE

SVEN HEDIN

Dne 19. februarja leta 1935. je obhajal sloveči švedski raziskovalec Sven Hedin sedemdesetletnico svojega rojstva. V tem učenjaku se združujejo lastnosti, s kakršnimi se mora ponašati le malokdo: raziskovalnost, ki se ga loteva s podvojeno silo tam, kjer so vsi drugi že obupali, žilavost, ki je ne omajajo ne naravne ovire ne grožnje nasprotnikov, smelost, ki se ne straši ne peklensko-vročih brezvodnih puščav ne morečih gorskih samot ne prepovedanih mest, delavnost in tvornost, ki ju ne manjšajo najtežje potne razmere, izreden dar za

v mesta (Šigace), zabranjena tujcem po najstrožjih zapovedih lamajskih menihov, narisal nad 1150 zemljevidov po njem odkritega sveta, načeloval leta 1927. tako zvanemu »potujočemu vseučilišču«, doslej v zgodovini največji odpravi, katere se je udeležilo vse polno učenjakov najrazličnejših strok in narodnosti in obogatil starinslovje z izkopanimi listinami iz prastare kitajske zgodovine in z okostnicami predpotopnih ogromnih kuščaric. Spisal je okoli petdeset knjig. Ni čuda, da mu nadevajo pridevek: Marco Polo dvajsetega stoletja.

V naslednjih vrstah priobčujemo prevod 29. poglavja »Boj za življenje« iz Hedinove knjige »Od tečaja do tečaja« zv. I. »Okoli Azije« z dovoljenjem tako gđc. Alme Hedinove, učenjakove sestre in v njegovi odsotnosti njegove pooblaščenke, kakor tudi založbe F. A. Brockhaus-a v Leipzigu, ki se jima uredništvo na tem mestu prav to plo zahvaljuje za dano dovoljenje.

Da bodo bravci bolje razumeli vsebino prevedenega poglavja, priobčimo na kratko dogodke, ki so se vršili neposredno pred opisanim bojem za življenje. Bilo je v Vzhodnem Turkestanu in sicer v puščavi Takla-makan, ki je menda najstrašnejša med vsemi. V aprilu leta 1895. se je dvignil Hedin iz vasi Merket ob Jarkentu, da prehodi puščavo in pride do Hotana, reke, ki je 300 km oddaljena od Jarkenta. Imel je s seboj vodnika, štiri služabnike, osem kamel in živeža za dva meseca. Kmalu je družbo zalotil v puščavi vihar. Brezvestni vodnik je bil vzel vode samo za dva dneva s seboj. Voda je vkljub varčenju pojemala in, še kar je je ostalo, je izpil vodnik. Začelo se je trpljenje, nepopisno trpljenje. Vodnik je znorel, drugi so zaostali, le raziskovalec Hedin in njegov najljubši služabnik Kazim sta skušala priti do rešilne vode.

Bila sva precej lahko oblečena. Kazim ni imel drugega na sebi ko telovnik, široke hlače in škornje; čepico je bil pozabil. Izprosil si je od mene žepno ruto, ki si jo je ovil

SVEN HEDIN

jezike, ki usposoblja naučiti se v nekaj dneh katerega-koli narečja in ob enem dar za risanje.

Štirideset in tri leta že raziskuje Sven Hedin. On nam je odkril tako rekoč nov svet, osrednjo Azijo, do tedaj popolnoma neznano, kamor ni bil stopil še noben Evropec. Odkril je reke (Tamir, Kerijo) in izmeril njihov tok, odkril potujoče jezero Lop Nor in gorovje, po njem Hedinovo imenovano, odkril razvaline prastarih mest (Loulan), prehodil osemkrat tibetansko planoto, drznil se

okoli glave. Jaz sem bil pokrit z belo rusko čepico, imel sem volneno perilo, belo obleko iz tenke bombaževine in negibke švedske škornje. Na najinem zadnjem ležišču sem se bil preblekel, da me ne zaloti smrt nepripravljenega.

Z odločnostjo, ki jo daja edino le obup, sva hotela naprej, a sva bila po dveh urah že tako zaspana, da sva morala nekoliko počivati. A nočni mraz je dvignil naju že ob štirih in vlačila sva se dalje. Dan je postal razbeljeno vroč in ob dvanajstih sva že popolnoma onemogla. Iz peščenega pobočja, obrnjenega proti severu, je izkopal Kazim nekaj mrzlega peska. Popolnoma naga sva se zarila vanj. Edino glava je štrlela nama iz peska. Da se ubraniva solnčarice, sva obesila na lopato obleko in počivala v njeni senci. Šele proti šesti uri sva se zopet zgenila in hodila nato še celih sedem ur! Vedno pogosteje sva morala počivati in ob eni sva zadremala na sipini. Ležala sva tri ure, nato sva jo mahnila zopet proti vzhodu. Kompas sem držal ves čas v roki. Nov dan, tretji meseca maja, se je začel. Nenadoma se je Kazim ustavil in pokazal molče proti vzhodu. V daljavi se je pojavila majhna temna pika. zelena tamariska. Grm bi v puščavi nikakor ne utegnil rasti, če bi ne segale njegove korenike do podtalne vlage. Privlekla sva se do grma, zahvalila Boga in začela žvečiti ko živali sočne, luskinam podobne liste rešilne tamariske. Nekaj časa sva počivala v njeni pičli senci, nato sva šla zopet dalje, dokler se nisva kake pol ure pred deseto zgrudila skoraj nezavestna pod drugim takim grmom.

Zopet sva se zakopala v pesek. Počivala sva, ne da bi bila izpregovorila besedico, celih devet ur. V mraku sva sopihala in omahovala vedno naprej. Po triurni hoji se je Kazim zopet nenadoma ustavil. Nekaj temnega je bilo med sipinami: tri visoke topole z mogočnim listjem. Upala sva, a sva se varala: sočni listi so bili pregrenki. Drgnila sva z njimi kožo, dokler je nisva bila ovlažila.

Tu na tem mestu sva si hotela izkopati vodnjak, a lopata nama je padla iz onemoglih rok. Vrgla sva se na tla in praskala z nohti zemljo vstran. Dolgo nisva vztrajala. Nato sva nabrala nekaj suhljadi in zakurila, da zaznamujeva z mogočnim plamenom Islamu smer do naju dveh in vzbudiva pozornost proti vzhodu, kjer se je vila ob reki Hotan karavanska pot.

Četrtega maja ob štirih zjutraj sva zopet odrinila. Po petih urah sva se popolnoma upehala. Kazim si ni utegnil več izkopati jame. Sam sem se zaril v ohlajajoči pesek

in ležal v njem deset ur, ne da bi bil zaprl oči.

Kako neznosno počasi se pomika tak dan solnce po nebu! Ko so začele rasti večerne sence preko tal in ko sem opomnil, da morava dalje, mi je šepnil Kazim, da ne utegne več. Tako sem otopel in ni mi prišlo najmanj na um, da bi se bil poslovil od nje, preden sem nadaljeval sam samcat svojo pot skozi temo in pesek. Kmalu po polnoči sem se zgrudil tik ob tamariski. Zvezde so migljale ko navadno, nobenega glasu ni bilo slišati, le utrip mojega srca in tikanje moje ure sta pretrgovala grozno tišino. Tu je nekaj zašumelo v pesku.

«Ali si ti, Kazim?» sem vprašal.

«Da, gospod», je zašepetal.

«Le pojdiva počasi naprej!» sem dejal in Kazim me je slušal s tresočimi se nogami.

Odkar se je bilo telo tako posušilo, da je sličilo koženici, sva bila skoraj izgubila vsak čut za žejo. S svojimi močmi sva bila pri kraju. Plazila sva se po vseh štirih. Bila sva skoraj omamljena in tako nebrižna ko dva mesečnika. Črez čas sva se zopet vzdramila in se popolnoma zavedela: stala sva pred človeško sledjo! Pastirji ob reki so morali opaziti najin ogenj in prišli so bili do tu. Šla sva za temi stopinjami na visok sipinski greben, kjer je bil pesek trdnejši in so se stopinje v njem jasnejše oblikovale. In — kmalu sva spoznala sledi! «To so najine stopinje», je šepnil Kazim z umirajočim glasom. Hodila sva v krogu! Vsa potrta in trudna do onemoglosti sva se zgrudila na tla.

Tako se je začel 5. maj. Spala sva le poldrugo uro. Kazim je bil grozen videti: jezik mu je zabreknil, postal bled in suh in ustnice so mu višnjevo otekale. Krčevita hlipavica, ki mu je pretresala vse telo, ga je mučila: znamenje bližajoče se smrti. Hrabro sva se borila. Prihajal je konec. Gosta kri se je pretakala po žilah. Čutila sva, kako so se bili sklepi in oči popolnoma posušili. Ko je vžlo solnce, se je prikazala na vzhodnem obzorju črna črta. To je moral biti gozd ob reki Hotan! Še zadnji napor, da ga doseževa, preden umreva od onemoglosti in žeje. V nižavi so rasle številne topoli.

«Ostaniva tu, gozd je tako strašno da-leč!» Da bi se bila zakopala v pesek, nisva imela več moči. Plazeč se sva nadaljevala svojo pot.

Slednjič sva bila le prišla. Mešalo se mi je v glavi kakor po kakih strašnih sanjah, po kaki mučni mori. Zelen in bujen je bil gozd pred nama. Bilke in zeli so rasle med drevesi. Številne sledi divjih živali: tigrov, volkov, lisic, jelenov, antilop, gazel in zajcev so se pojavile. Ptiki so prepevali svo-

jo jutranjo pesem in brenčanje žuželk je napolnjevalo zrak. Veselo življenje krog in krog.

Daleč torej ni moglo biti do reke, toda neprodirno trnje in od vetra polomljena debla so nama zapirala pot skozi gozd. Naletele sva na stezo in na stezi so se dobro poznale stopinje ljudi in konj. Steza vodi gotovo do brega. Toda niti upanje v skorajšnjo rešitev naju ni utegnilo več spodbuditi. Ob devetih je solnce že tako pripekalo, da sva se zgrudila ko mrtva v senco dveh topoli. S Kazimom že tako ni moglo več dolgo trajati. Ležal je na tleh, sopel težko in bolščal z blaznimi očmi v nebo. Ni odgovarjal več, naj sem ga tudi tu pa tam stresel. Slekel sem se in zlezel v duplino med drevesne korenike. Vseposod sem videval v pesku sledi škorpionov, ki domujejo v trhljih deblih, a strupeni mrčes me ni nadlegoval.

Deset ur sem ležal tako, ne da bi bil zaspal, nato sem vzel leseno nasadilo lopate in lezel sem skozi gozd. Kazim se ni zgenil več. Od debla do debla sem se vlačil skozi goščo. Ob trnih se mi je trgala obleka, so mi krvavele roke. Mračilo se je, temnilo in čutil sem, kako se me polasča spanec. Če bi me bil premagal, nikdar več bi se ne bil vzbudil.

Nenadoma je bilo konec gozda: struga reke Hotan je ležala pred mano. A njena tla so bila suha, prav tako suha ko pesek puščave. Šele pozno poleti, ko se stopi sneg na južnem pogorju, ima reka vodo. Ali moram tu ob bregu umreti? Preden se pa odpovem vsem nadam, poskusim iti preko struge. Struga je bila tu dva kilometra široka. Neznanska daljava! Opiral sem se na lopatno nasadilo in se majal počasi dalje. Spuščal sem se zdaj pa zdaj na kolena, lazil po vseh štirih, pa zopet počival in se boril ob enem z vso odločnostjo zoper zaspanec.

Doslej sem hodil vedno le proti vzhodu. To noč me je gnala nepremagljiva sila proti jugovzhodu. Zdi se, da me je vodila nevidna roka.

Krajec je izlival blede svetlobo po izsušeni strugi. Šel sem po njej z nado v srcu, da uzrem kmalu njegov blesk na vodni površini. Črez nekaj časa — meni se je zdela večnost — sem razločil gozdno črto na vzhodnem bregu. Črta je postajala jasnejša. Prevrnena topol je ležala poševno nad kotanjo v strugi, na bregu je rasla goščava grmovja in ločja.

Zopet sem moral počivati. Prisluškoval sem v slovesno tiho noč, ki sem se v njej čutil Bogu in večnosti bližjega ko nikdar prej v svojem življenju. Ali naj poginem prav sredi mogočne struge za žejo? Ali naj izpodnese peneče se vodovje poletne povodnji moje izsušeno truplo? Nemogoče! Še enkrat na-

prej! Nisem bil napravil še nekaj korakov, ko sem obstal, kakor bi mi bile noge vkopane. Flafotaje se je dvignila divja raca. Voda je šumljala. Stal sem ob tolmunu s svežo, mrzlo, krasno vodo!

Omamljen sem se spustil na kolena in zahvalil Boga za svojo čudežno rešitev. Nato sem pogledal na uro, otipal si žilo, ki mi je bila samo še 49krat, in pil sem in pil — najprej počasi, potem pa vedno hitreje, dokler si nisem bil pogasil svoje žeje. Sedel sem na tla in čutil, kako hitro se mi vrača življenje. Črez nekaj minut se je število utripov zvišalo na 56. Moje pravkar že presušene, ko les trde roke so se zopet omehčale, kri se je pretakala laže po žilah, čelo se je ovlačilo. Življenje se mi je zdelo lepše in krasnejše ko nikdar prej! Zopet in zopet sem se sklonil in pil in razmišljal o čudežni rešitvi: Naj bi bil šel le petdeset korakov na desno ali na levo iz gozda, vode bi ne bil izteknil, plazil bi se bil gotovo v nasprotno smer, odkoder bi bilo do bližnjega tolmana mogoče še celih deset kilometrov. Tako daleč bi se nikakor ne utegnil privleči. Spanec in otrplost bi me bila že prej premagala.

Sedaj pa nazaj k umirajočemu Kazimu! Potreben je najhitrejše pomoči. Napolnil sem svoje neprodirne škornje do vrha, obesil jih za uho na obeh straneh lopatnega nasadila in se vrnil z lahkimi koraki v gozd. Tema je bila kakor v rogu in popolnoma nemogoče videti kako sled. Na vse grlo sem vpil: «Kazim!» Nobenega odgovora. Dotipal sem se do goščave iz usahljelih debel in dračja in jo vžgal. Takoj je vzplamtel ogenj. Prasketalo je, iskrilo se in pokalo, piskalo in prhalo ob prepihu, ki je prihajal od spodaj. Ognjeni jeziki so se lizali po topolovih deblih navzgor in rdeče-rumena luč je razsvetlila najtemnejše kote v gozdu. Daleč ni mogel biti Kazim. Ogenj je moral opaziti. Zopet sem se trudil, da najdem svojo sled. Zaman. Da ne zablodim v gozd, sem ostal slednjič v bližini ognja, naslonil škornje ob večjo drevesno koreniko, legel na tla, kjer me ni utegnil doseči ogenj, kjer se mi pa tudi ni bilo batil divjih zveri, in sladko zaspal.

Ko se je bilo izdaniilo, sem našel sled. Kazima sem dobil, kakor sem ga bil pustil. «Umiram!» mi je šepnil in le s težavo sem razumel njegov pojemajoči glas. Ko sem mu nastavil škorenj k ustom, se je vzbudil, oživel je, potegnil nekajkratov in že ni bilo več vode v škornju. Sklenila sva, da greva skupaj k tolmunu. Da bi se vrnila zopet v puščavo je bilo nemogoče. Ves teden nisva zaužila nobene jedi. Sedaj, ko sva bila potolažila žejo, se je oglasil glad. Prepričana sva bila tudi, da so najini tovariši umrli že pred več dnevi.

Kazim je bil tako slab, da ni mogel iti z mano. Šel sem sam in iskal ure in ure, kje bi dobil kaj užitnega. A moj trud je bil zaman. Slednjič sem legel blizu tolmuna pod gost grm, podložil si čepico in škorenj pod glavo in zaspal. Spal sem zelo trdno. Od prvega maja se nisem bil dodobra naspal. Ko sem se vzbudil, je bila že noč in peščeni vihar, ki je divjal že podnevi, še ni bil ponehal in je še vedno tulil. Glad me je tako neznan-sko mučil, da sem se lotil trave, cvetlic in ločnatih mladik. Po tolmunu so gomazeli paglavci. Bili so grenki, a jaz sem jih vgriznil v tilnik in hitro pogoltnil. Po tej «večerji» sem si nabral precejšnjo zalogo dračja in suhljadi, da bom lahko vso noč netil ogenj, zlezal zopet v svoje prejšnje skrivališče in strmel dve uri v plamen. «Ta vihar meče prve lopate zemlje na moje mrtve spremljevalce in padle kamele», sem si mislil. Nato sem zopet zaspal.

Sedmega maja sem zlezal ob jutranjem svitu iz goščave, napolnil zopet škornje in se napotil proti jugu. Po preteku nekaj ur sem imel na nogah že toliko ran in mehurjev, da sem moral raztrgati srajco na kose in si jih s krpami oviti. Kaka radost, ko sem naletel ob bregu na ovčjo stajo! Sicer je ni so že precej časa rabili, kar sem takoj opazil, toda staja mi je le razodevala, da žive v gozdovih pastirji. Za kosilo sem se najedel trave in ločnatih poganjkov. Nato sem jo mahnil zopet proti jugu. Ob osmih so me zapustile moči. Zopet sem si bil izbral počivališče, zavarovano po topolih in grmovju, in si kakor po navadi zanetil ogenj. Mirno sem ležal, zrl v prasketajoči plamen in vlekel na ušesa skrivnostno šumenje v gozdu. Včasih sem zaslišal plazeče se korake in hreščanje velikih vej. Ko sem se bil pa na tak čudežni način rešil, se nisem več bal, da me napade kak tiger.

Bilo je še temno, ko sem osmega maja vstal, da poiščem v gozdu pot. Nisem bil

prišel še daleč, ko so se začela drevesa redčiti in se je nenadoma razprostrlo pred mano zopet grozljivo-rumeno peščeno morje. Šel sem nazaj k strugi in se odpočil v senci topoli, ko je najbolj pripekalo solnce. Nato sem nadaljeval svojo pot, a sem se držal desnega brega. Tik pred solnčnim zahodom sem se nenadoma ustavil. Na mesto me je bil pribil presenetljiv pogled: popolnoma sveže sledi dveh bosih mož, ki sta gnala štiri osle proti severu, so se pojavile v pesku! Ker bi ju skoraj gotovo ne utegnil dohiteti, sem jo mahnil v nasprotno smer. Že je legel mrak na gozd, ko se mi je zazdelo, da slišim na brežnem pomolu nekaj nenavadnega. Prisluhnil sem, skoraj si nisem upal dihati. Toda gozd je skrivnostno molčal. Mogoče je bil to glas drozga ali kakega drugega ptiča, sem si mislil in šel dalje. Črez čas sem se zopet zdrznil in obstal ko prikovan: prav razločno sem to pot slišal človeški glas in mukanje krave. Naglo sem smuknil v svoje mokre škornje in že sem hitel v gozd in stal kmalu na jasi, kjer se je med drevjem pasla čreda ovac. Pastir je kar odrevenel, ko me je zagledal, obrnil se nato in izginil v goščavo.

Kmalu potem se je vrnil s starejšim pastirjem. Obema sem povedal svoje pripetljaje in ju prosil kruha. Nista prav za prav vedela, kaj naj si mislita, a sta me vkljub temu peljala v svojo kočo in mi dala koruznega kruha in ovčjega mleka. Milostna usoda je hotela, da sem naletel drugi dan na dva trgovca, ki sta mi sporočila, kako sta našla dan prej na bregu ob beli kameli umirajočega moža in ga okrepčala z vodo. Bil je Islam Bai! Drugi dan sta prišla Kazim in on v kočo. Moj zvesti Islam je bil rešil vse moje zapiske, zemljevide, nekaj orodja in potno blagajno. Moj nočni ogenj mu je bil vlil novega poguma in novih sil. Oba druga moža in kamele, vse je poginilo v puščavi.

Ker lansko leto niso izšle vse knjige pravočasno, da bi jih bili mogli razposlati, dobijo naročniki «Goriške Matice» za to leto poleg novega Koledarja lani naznanjene knjige in sicer:

1. **Koledar za leto 1936.**
2. **Ferdo Plemič, Po krono, dekle in vino**, zgodovinska novela s podobami.
3. **Gizela Majeve, Duševna vzgoja otrok.**
4. **Jakob Ternovec, Z orodjem v rokah**, s podobami.
5. **Nande Vrbanjakov, Pravljice iz tujih logov**, s podobami.
6. **Po možnosti tudi vsebinsko bogati Koledar za leto 1935 za nameček.**

Te knjige se dobijo pri poverjenikih za L 5.—, a v prosti prodaji za L 8.—.

NEOBVEZNI KNJIGI:

1. **Damir Feigel, Pot okoli sveta 8**, s podobami.

V tej knjigi, ki je polna humorja, nas pisatelj popelje v južno sibirsko stepto, kjer doživljamo z njegovimi junaki najčudovitejše prigode.

2. **John Godyn, Naseljenci, divjaki in otroci**, s podobami.

Povest se godi v avstralskem pražgodu med urojenci in naseljenci in je vseskozi zanimiva in napeto pisana, polna presenetljivih dogodkov.

Vsaka izmed teh dveh knjig stane za naročnike L 2.—, a v prosti prodaji L 3.—.

VAŽNA OPOMBA.

Tisti naročniki, ki so morda že kupili knjige «Po krono, dekle in vino», «Z orodjem v rokah» in «Pravljice iz tujih logov», dobijo mesto teh knjig poleg «Koledarja za leto 1936» in «Duševne vzgoje otrok» še obe fakultativni knjigi in sicer: «Pot okoli sveta/8» in «Naseljenci, divjaki in otroci».

Za prihodnje leto izda „Goriška Matica“ za naročnike obvezne sledeče knjige:

1. **Koledar za leto 1937.**

Ta knjiga bo kot prejšnja leta bogata na zabavni in poučni vsebini, opremljena s številnimi podobami, koristen svetovalec vsaki družini.

2. **France Bevk, Huda ura, kmečka povest.**

Boj za zemljo, boj za dekle — ta dva motiva prepletata dejanje, sredi katerega stoji kot osrednja postava slepec; strasti se kopičijo kot oblaki na nebu, se slednjič sprostijo, nevihta se razdivja v prirodi in med ljudmi.

3. **Dr. Josip Potrata, Higijena žene**, s podobami.

V tej zdravniški knjigi bo pisatelj obrazložil, kaj ženski v nasprotju moškemu škoduje, katerih športnih panog naj se izogiblje; obširno bo govora o nosečnosti in porodu. Sledil bo opis nekaterih bolezni, ki so lastne le ženam.

4. **Mrčes v hiši.**

V tej knjigi bo opisan mrčes v hiši, v hlevu in na dvorišču. Podana bodo tudi navodila, kako se mrčesa uspešno branimo in ga zatremo.

5. **Daniel Defoe, priredil Nande Vrbanjakov, Robinzon**, s podobami.

Ta knjiga je — lahko rečemo — večna. Skoraj ga ni človeka, ki bi je že ne bil bral. Kdor pa je ni še bral, bi jo moral brati, zato smo se odločili, da jo podamo našim naročnikom v novi izdaji.

NEOBVEZNE KNJIGE:

1. **France Bevk, Ubogi zlodej**, roman.

Zgodba dveh ljudi, ubogih na premoženju in na duhu, ki poseže tuja samogoltna roka v njuno življenje in ustvari žalostne okoliščine, ki ju ženejo h tragičnemu koncu.

2. **Sigfrid Undset, Viga Ljot in Vigdis (Ljubezen in kri)**, zgodovinski roman.

To mladostno delo svetovno znane pisateljice, ki se godi v srednjem veku in je polno burnih dogodkov, je eden izmed njenih najboljših spisov, ki je služil za trdno podlago njeni bodoči slavi.

Cena obeh knjig se določi pozneje.

Opomba. Teža književnega načrta ne bomo spreminjali, ako nas ne bodo v to prisilile nepričakovane zapreke, v takem slučaju pa si — kakor letos — pridržujemo to pravico.

KNJIŽEVNA DRUŽINA «LUČ» je izdala:

1. **Ivo Dren, Z onstran groba**, povest.
2. **Aleksander Petöffi, Krvnikova vrva**, roman s podobami.

Obe knjigi se dobe pri «Goriški Matici» za L 4.

V oktobru 1935.

GORIŠKA MATICA.

Naročila naj se pošiljajo na naslov: **Unione Editoriale Goriziana, Gorizia, Via Carducci 7.**

— ZAVAROVALNICI —

LE NORD

in

ROYAL EXCHANGE

sta najgotovejši zavarovalnici proti
požaru, strelu in drugim nezgodam

Zastopstvo za Goriško in bivšo Notranjsko ima

HROVATIN KSIST, Gorizia

Via G. Carducci 7, I (tik Goriške ljud. posojilnice)

Zima prihaja in z njo dolgi večeri

Kako dobrodošla je tedaj dobra in lepa knjiga, vestna družica, zabavna in učena! „**Biblioteka za pouk in zabavo**“ skuša biti taka družica. Da se prepričaš, evo zanimivo vsebino dosedaj izišlih knjižic:

I. KNJIŽICA.

Fr. Bevk, **Tuje dete**
L. Čermelj, **Kameno olje**
Giov. Verga - Sl. Slavec, **Viteštvo na kmetih**
H. W. Osgood - R. V., **V pradomovini kave**
Alphonse Crozière - Damir Feigel, **O možu, ki je bil lačen.** — **Paberki**

II. KNJIŽICA.

Fr. Bevk, **Sestra**
A. K., **Zakon, kakor ga urejajo civilni zakonik in nove določbe konkordata med Italijo in Sv. Stolico.**
Grazia Deledda - S. Slavec, **Lisica**
M. C. Cooper - R. V., **V sijamski džugli**
Ovadij Slavič - Fr. B., **Konjski tatovi**
L. Č., **Sličice iz prirode in tehnike**

III. KNJIŽICA.

Ivan Vouk, **Obisk**
L. Čermelj, **Dušik**
Fr. Bevk, **Glej, človek!**
G. M. Dyolt - A. K., **Ekvadorski ognjeniki**
C. Courteline - Sl. Slavec, **Pobočnik Flick**
F. Kleinmayr, **Stolpi molka**
Gab. D'Annunzio - Sl. Slavec, **Toto**

IV. KNJIŽICA.

Dam. Feigel, **Faraon v fraku**
B. K., **O spravnem sodniku**
Bor. Stankovič - Fr. Bevk, **V noči**
J. F. Rock - A. K., **Pri Lamah v Choniju**
Gab. D'Annunzio - Sl. Slavec, **Deviška gruda**
Jos. Jurca, **Samepisna oporoka**
Fr. Cerk - r. l., **Od stopnje do stopnje**

V. KNJIŽICA.

Slavko Slavec, **Dora se drami**
L. Č., **Iz otroških let Mihajla Pupina**

Damir Feigel, **Faraon v Fraku** (konec)
M. C. Cooper - A. K., **V Sudanu**

VI. KNJIŽICA.

Ferdo Plemič, **Moja**
Josip Jurca, **Povračanje zemljiškega davka**
Vladislav Stanislav Reymont - Štefan Žeromski - Fr. Bevk **Dvoje smrti; Smrt v hlevu - Smrt v polju**
Jaroslav Hašek - Tone Čemažar: **Sovražniki alkohola praznujejo Silvestrov večer**
Adolf von Pungner - M. Samsa, **V praگوzdu ob Amazoni**
Wermeskerken - D. F., **Ustnik Drobiž**

VII. KNJIŽICA.

France Bevk, **Nagrada**
David Socke - M. Samsa, **Nesrečne pečke**
I. S. Turgenjev - I. Vouk, **Pes**
A. Rittermann - Šlibarjev Polde, **Izbruh Vezuva v letu 1929**
J. Kukučín - Slavko Slavec, **Sence in svetloba**
Osip Dimov - L., **Izseljenci**
Osip Dimov - L., **Novoletni obiski**

VIII. KNJIŽICA.

Slavko Slavec, **Rakeževa Liza**
I. P., **Medicina v satiri in karikaturi**
France Bevk, **Usmiljenje**
J. B., **Gandi**
Jack London - Ivan Vouk, **Poljakov konec**
Ferdo Plemič, **Krivda**
S. Krym - Šibenik, **V raju - Tatarska legenda**
Paberki

IX. KNJIŽICA.

Ciril Ivanov, **Čuvaj Suta**
Mihail Zoščenko - F. B., **Koza**
Kristijan Leden - Maksa Samsa, **V deželi Eskimov**
Peter Krasnov - Ivan Vouk, **Aska Mariam**
Paberki

X. KNJIŽICA.

Fr. Bevk **Živi mrlič**
Edgar Allan Poe - B., **Padec v Maelström**
J. B., **Črni zrakoplovom okrog sveta**
Martir Kukučin - Slavko Slavec, **Novinci**
Čarovnik **Krabat**, Lužiško-srbska pripovedka

XI. KNJIŽICA.

Slavko Slavec, **Spomin z jezera**
Wolf Hansen, **Starec od preskavskega jezera**,
Eštonska povest
V. K., **Sladkor**
Albert Haič, **Ena sama beseda**
Ludvik Biro, **Jaz**
Louis Chadourne, **Rdeči otok**
Sigbjörn Obstfelder, **Narodna pesem**
Peter Panter, **V hotelski veži**
Osip Dimov, **Umetniška predstava**
Posebnosti srednjeveške lekarne
Tatarska pravljica
Paberki
Popis risb na prilogi

XII. KNJIŽICA.

France Bevk, **Predporočna noč**
Martin Kukučin - Slavko Slavec, **Vaški roman**
J. B., **Črne čarovnije**
Vladimir Lidin, **Stepa**
Anders Eje - Slavko Slavec, **Dober zaslužek**
Anton Pavlovič Čehov, **Snubač**
Paberki

XIII. KNJIŽICA.

Damir Feigel, **Ob obratu stoletja**
Ivan Franko - S. Slavec, **V jetniški bolnici**
Polet v stratosfero
Jaroslav Hašek - F. B., **Moj učenec in jaz**

B. Nušič - Tone Čemažar, **Kopalne hlače**
Osip Dimov, **Ocenitev**
H. Trolle - Steenstrup, **Kašmirska ogrinjača**
O lepotičju

XIV. KNJIŽICA.

France Bevk, **Slepec je videl**
Guy de Maupassant - Slavko Slavec, **V gozdu**
J. B., **Edison**
Guy de Maupassant - Slavko Slavec, **Hudič**
Douglas Jerrold, **Večerna pridiga gospe Kaudel**
Mihajl Zoščenko - T. Č., **Sport in zdravje**
Vladislav Reymont - France Bevk, **Sodba**
Ada Negri - Janko Samec, **Kes**
Knut Hamsun - France Bevk, **Prav navadna muha**
srednje velikosti
Drobiž

XV. KNJIŽICA.

Slibarjev Polde: **O razvoju ladijskega pogona**
(Ob 70-letnici smrti izumitelja vijaka J. Resslera)
Slavko Slavec: **Sestrina poroka**
Ferdo Plemič: **Pomorske burke in slično**

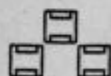
XVI. KNJIŽICA.

France Bevk: **Živa groza**
Italo Svevo - S. S.: **Prežanje na nezvesto**
E. S.: **Uganke svetovne zgodovine**
E. Z.: **Bik**
Koloman Mizensath - T. Č.: **Kako je Čomak kupoval koso**
Nikola Gane - S. S.: **Osmanova skala**
Jerome K. Jerome - France Bevk: **Tako je, če poslušaj nasvete**
Frank Harris: **Mož kakršen bi moral biti**
Marien Cumberland: **Prenočišče**
Ramro Blanco - Tone Čemažar: **Ego te absolvo**

Naroča se v „Tipografia Consorziale“ in prodaja v knjigarni-papirnici Stoka
Trieste in v knjigarnah - Gorizia.

Tipografia Consorziale - Trieste

Via S. Francesco 20 - Telefon 68-04

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem
stilu in večbarvnem tisku. O Tiska brošure, pis-
mene papirje, memorandume, račune, plakate,
vabila, rač. listke itd. po najzmernejših cenah.

Linotype - Stereotipija - Rotacijski stroj